

Udskriftsdato: 15. december 2025

2018/1 LSF 9 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og udlændingeloven (Forbud mod proformaægteskab og Nationalt ID-centers rolle og funktioner m.v.)

Ministerium: Børne- og Socialministeriet

Journalnummer: Børne- og Socialmin., j.nr. 2017-5024

Forslag

til

Lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og udlændingeloven

(Forbud mod proformaægteskab og Nationalt ID-centers rolle og funktioner m.v.)

§ 1

I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 8 indsættes:

»§ 8 a. Ægteskab må ikke indgås, hvis der er bestemte grunde til at antage, at der er tale om et proformaægteskab med det afgørende formål at opnå ret til ophold i Danmark, i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, eller i Schweiz.«

2. I § 11 a, stk. 1, ændres »§§ 1-3 a, § 4 b, § 5, stk. 2, eller § 6« til: »§§ 1-3 a, 4 b eller 6« og »eller 9 i-9 n« til: », 9 i-9 n, 9 p eller 9 q«.

3. I § 11 b, 1. pkt., ændres »eller 9 i-9 n« til: », 9 i-9 n, 9 p eller 9 q« og »§ 9, stk. 1, nr. 1, stk. 2-14 og 30« til: »§ 9, stk. 1, nr. 1, og § 9, stk. 2-6, 8-18, 34 og 35«.

4. I § 13, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»1. og 2. pkt. finder ikke anvendelse, når prøvelsen foretages efter stk. 3.«

5. I § 13, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

»1. og 2. pkt. finder ikke anvendelse, når prøvelsen foretages efter stk. 3.«

6. § 13, stk. 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 3. Prøvelse af ægteskabsbetingelserne foretages af statsforvaltningen, hvis ikke hver af parterne enten har dansk indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne.

Stk. 4. Ved indgivelse af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne omfattet af stk. 3 betales et gebyr. Gebyrets størrelse fastsættes og reguleres af børne- og socialministeren. Størrelsen af gebyret fastsættes således, at det svarer til omkostningerne ved statsforvaltningens behandling af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyret.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

7. I § 13, stk. 4, 2. pkt., der bliver stk. 5, 2. pkt., indsættes efter »her i landet«: », eller hvor prøvelsen foretages efter § 13, stk. 3«.

8. I § 18, stk. 2, indsættes efter »Den myndighed, der«: »efter § 13, stk. 1,«.

9. I § 19, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 13, stk. 1« til: »§ 13, stk. 1 og 3«.

10. I § 19, stk. 1, indsættes som 4. og 5. pkt.:

»Prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 3, skal sende attesten samt relevante dokumenter, herunder dokumentation for parternes identitet, med en sikker digital postløsning til den myndighed, der efter § 15 foretager vielsen. Er det ikke muligt at anvende en sikker digital postløsning, fremsendes attesten og de i 4. pkt. nævnte dokumenter med post.«

11. I § 21, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»En vielse er endvidere kun gyldig, hvis den ikke strider mod § 8 a.«

12. § 22 a affattes således:

»§ 22 a. Prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 3, kan videregive oplysninger til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og politiet om parter, hvis ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne er blevet afslået, fordi betingelserne i §§ 8 a eller 11 a ikke var opfyldte, eller om hvem der er foretaget indberetning efter stk. 2. Videregivelse efter 1. pkt. kan ske, når det vurderes, at oplysningerne er nødvendige for den pågældende myndigheds varetagelse af opgaver efter udlændingelovgivningen eller den strafferetlige lovgivning.

Stk. 2. Den borgerlige vielsesmyndighed efter § 18, jf. § 13, stk. 1, skal indberette tilfælde, hvor foretagelse af en vielse afslås under henvisning til §§ 8 a eller 11 a, til prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 3.«

13. I § 22 b, stk. 2, indsættes efter nr. 1 som nyt nummer:

»2) hvis der er bestemte grunde til at antage, at der er tale om et proformaægteskab, der blev indgået med det afgørende formål at opnå ret til ophold i Danmark, i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde eller i Schweiz,«.

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 3 og 4.

14. I § 22 b, stk. 4, ændres »stk. 2, nr. 2« til: »stk. 2, nr. 3«.

15. I § 58 a, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »afgørelser efter«: »§ 13, stk. 3, og«.

16. I § 58 d, stk. 1, 1. pkt., ændres »stk. 1« til: »stk. 1 eller 3«.

17. Efter § 58 e indsættes i kapitel 5:

»§ 58 f. Statsforvaltningen kan til brug for behandlingen af en sag om prøvelse af ægteskabsbetingelserne anmode en part om oplysninger om partens egne forhold. Undlader parten at give statsforvaltningen de oplysninger, der er nævnt i 1. pkt., kan der træffes afgørelse på det foreliggende grundlag.«

§ 2

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1117 af 2. oktober 2017, som ændret bl.a. ved lov nr. 1567 af 19. december 2017 og senest ved § 3 i lov nr. 743 af 8. juni 2018, foretages følgende ændring:

1. I § 40 i, stk. 1, 1. pkt., ændres »som ønsker at indrejse i, eller som opholder sig i Danmark« til: »når dette har betydning for myndighedernes opgavevaretagelse«.

Ikrafttræden

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2019, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 2 træder i kraft den 1. december 2018.

Stk. 3. Regler fastsat i medfør af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbekendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler.

Overgangsbestemmelser

§ 4

Stk. 1. Loven finder ikke anvendelse for ansøgninger om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, som prøvelsesmyndigheden, jf. § 13, stk. 1, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, har modtaget før lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 2. § 1, nr. 11, finder ikke anvendelse for ægteskaber og registrerede partnerskaber, som er indgået før lovens ikrafttræden.

Stk. 3. § 1, nr. 13, finder ikke anvendelse for ægteskaber og registrerede partnerskaber, som en dansk myndighed har anerkendt før lovens ikrafttræden.

Territorialbestemmelser

§ 5

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 3. § 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
3. Lovforslagets indhold
 - 3.1. Forbud mod proformaægteskab
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Specialisering af indsatsen mod proformaægteskab
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser
 - 3.2.3. Den foreslåede ordning
 - 3.3. Nationalt ID-center
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
 - 3.3.3. Den foreslåede ordning
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Indgåelsen af ægteskaber i Danmark er reguleret i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018 (ægteskabsloven). Ægteskabsloven indeholder en række betingelser
for, at et par kan indgå ægteskab. Det drejer sig bl.a. om, at begge parter skal være ugifte, at begge parter
skal være fyldt 18 år, og at begge parter skal have lovligt ophold i Danmark.

Et dansk ægteskab kan danne grundlag for familiesammenføring og dermed ret til ophold i Danmark og
i andre EU-medlemsstater, såfremt de øvrige betingelser for familiesammenføring i den pågældende stat
er opfyldte. Ægteskabsloven indeholder ikke et forbud mod, at par gifter sig proforma i Danmark med
henblik på, at en part opnår ret til ophold i Danmark eller i et andet EU-land.

Det manglende forbud mod sådanne proformaægteskaber betyder, at udenlandske par rejser til Danmark
for at indgå proformaægteskaber for derefter at ansøge om familiesammenføring i andre EU-medlemssta-
ter. Det er Rigspolitiets vurdering på baggrund af nationale og internationale efterretninger, at kriminelle
netværk er involverede i organiseringen af proformaægteskaberne, og at der i visse tilfælde anvendes do-
kumentfalsk, menneskesmugling og menneskehandel i forbindelse med proformaægteskaber, der indgås i
Danmark.

Lovforslaget har til formål at hindre, at udenlandske par indgår proformaægteskaber i Danmark og dermed også fjerne dette indtægtsgrundlag for de kriminelle netværk. Samtidigt skal indsatsen med lovforslaget tilrettelægges således, at der fortsat er grobund for bryllupsturisme i Danmark.

Med lovforslaget indføres der et forbud i ægteskabsloven mod at indgå ægteskab, hvis der er bestemte grunde til at antage, at der er tale om et proformaægteskab med det afgørende formål at opnå ret til ophold i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz.

For at sikre at forbuddet bliver effektivt, indeholder lovforslaget oprettelse af en specialiseret enhed, der skal foretage prøvelsen af ægteskabsbetingelserne for udenlandske par, hvor begge parter ikke er danske eller nordiske statsborgere eller har tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne.

Enhedens specialiserede kompetencer skal udgøre et effektivt værn mod udenlandske par, der ønsker at indgå et proformaægteskab i Danmark, og mod udenlandske pars brug af falske dokumenter ved indgåelse af ægteskab i Danmark. Enheden skal indkalde et par til samtale og til eventuelt ægthedsvurdering af parrets dokumenter, hvis der er mistanke om, at der er tale om et proformaægteskab, eller at der anvendes falske dokumenter.

Enheden skal sikre, at sagsbehandlingen er smidig, digital og hurtig for de udenlandske par, der ønsker at indgå et reelt ægteskab i Danmark. Dermed sikres bryllupsturismen, der er af væsentlig betydning i enkelte kommuner, hvor det ellers kan være svært at skabe vækst og arbejdspladser.

Med lovforslagets ændringer af ægteskabsloven udmøntes stemmeaftalen af 4. maj 2018 mellem Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om indsatsen mod proformaægteskaber.

Lovforslaget indeholder herudover en ændring af udlændingeloven, som vil betyde en udvidelse af de tilfælde, hvor Nationalt ID-center vil kunne afgive udtalelser og yde rådgivning og bistand til offentlige myndigheder. Nationalt ID-center, som blev etableret ved lov den 1. januar 2018, udgør et kompetencecenter på ekspertniveau i forhold til spørgsmål om fastlæggelse og kontrol af udlændinges identitet.

2. Baggrund

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti indgik den 4. maj 2018 en stemmeaftale om indsatsen mod proformaægteskaber.

Det fremgår af stemmeaftalen, at aftaleparterne ikke vil acceptere, at Danmark misbruges til at snyde sig ind i EU, og at de derfor ønsker effektivt at forhindre, at udlændinge indgår proformaægteskab i Danmark med henblik på at opnå ret til ophold i EU. Dermed fjernes også grundlaget for de kriminelle, der i dag udnytter hullerne i den danske ægteskabslovgivning.

Det fremgår videre af aftalen, at det er aftaleparternes ønske, at der med indsatsen mod proformaægteskaber fortsat er grundlag for bryllupsturisme i Danmark.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om at indsætte et forbud i ægteskabsloven mod at indgå ægteskab, hvis der er bestemte grunde til at antage, at det afgørende formål med ægteskabet er at opnå ret til ophold i Danmark eller i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz. Forbuddet mod at indgå sådanne proformaægteskaber skal træde i kraft den 1. januar 2019.

For at sikre, at forbuddet bliver effektivt, er aftaleparterne endvidere enige om, at der skal oprettes

en specialiseret enhed, der skal foretage prøvelsen af ægteskabsbetingelserne for udenlandske par, hvor begge parter ikke er danske statsborgere og ikke har ret til tidsubegrænset ophold i Danmark.

Enheden skal gennem løbende specialisering, anvendelse af teknisk udstyr og samarbejde med danske og udenlandske myndigheder udgøre et effektivt værn mod proformaægteskaber og mod anvendelsen af falske dokumenter ved indgåelse af ægteskab i Danmark.

Enheden skal foretage en nøje gennemgang af alle sager, hvor enheden skal prøve ægteskabsbetingelserne. Hvis der er mistanke om proformaægteskab eller anvendelse af falske dokumenter, skal enheden indkalde det udenlandske par til en samtale med henblik på at afdække, hvorvidt der er tale om et proformaægteskab, og/eller om parret anvender falske dokumenter. Udenlandske par, der ønsker at indgå proformaægteskab, eller som anvender falske dokumenter, skal afvises af enheden.

Det er aftaleparternes ønske, at der fortsat kan drives bryllupsturisme i Danmark. Da bryllupsturismen er knyttet til vielsen af de udenlandske par, er aftaleparterne enige om, at vielsesopgaven fortsat skal varetages af kommunerne. Hvis det udenlandske par opfylder ægteskabsbetingelser, herunder at der ikke er tale om et proformaægteskab, skal enheden derfor sende prøvelsesattesten elektronisk til den kommune, som parret har valgt at blive gift i.

Det er aftaleparternes hensigt, at enheden inden en uge efter modtagelse af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne skal have afgjort sagen eller visiteret den til nærmere undersøgelse.

Det fremgår videre af stemmeaftalen, at udgifterne til sagsbehandlingen i den specialiserede enhed skal finansieres ved et omkostningsdækkende gebyr. Gebyret skal justeres årligt, så det dækker enhedens udgifter til sagsbehandlingen.

Aftaleparterne er enige om, at den specialiserede enhed skal placeres i det kommende Familieretshus fra den 1. april 2019. I perioden fra den 1. januar 2019 til den 31. marts 2019 hører den specialiserede enhed under Statsforvaltningen. Flytningen af opgaven til Familieretshuset pr. 1. april 2019 forventes gennemført ved et særskilt lovforslag, der påtænkes fremsat efter vedtagelsen af forslag til lov om Familieretshuset.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Forbud mod proformaægteskab

3.1.1. Gældende ret

Ægteskabsloven indeholder en række betingelser, som parterne skal opfylde for at kunne indgå ægteskab i Danmark. Disse ægteskabsbetingelser fremgår af lovens kapitel 1. Det drejer sig bl.a. om, at parterne skal være fyldt 18 år, jf. § 2, og at parterne skal være ugifte, jf. § 9. Ægteskabsloven indeholder ikke et krav om bopæl i Danmark for, at parterne kan indgå ægteskab i Danmark. Der er efter § 11 a alene krav om, at parterne har dansk indfødsret eller lovligt ophold i Danmark efter de i § 11 a, stk. 1, anførte bestemmelser i udlændingeloven.

Det er efter ægteskabsloven ikke en ægteskabsbetingelse, at der ikke er tale om et proformaægteskab med henblik på at opnå ret til ophold i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz.

Forud for indgåelse af ægteskabet skal der efter § 19, stk. 1, i ægteskabsloven foretages en prøvelse af, hvorvidt ægteskabsbetingelserne i kapitel 1 i ægteskabsloven er opfyldte. Prøvelsen foretages af kommunen som prøvelsesmyndighed, jf. § 13, stk. 1, i ægteskabsloven, på baggrund af en ansøgning fra parret. Der henvises i denne forbindelse til punkt 3.2.1.

Hvis kommunen som prøvelsesmyndighed har grund til at antage, at det afgørende formål med ægteskabets indgåelse er at opnå opholdstilladelse i Danmark ved familiesammenføring, jf. § 9, stk. 12, i udlændingeloven, skal prøvelsesmyndigheden efter § 22 a i ægteskabsloven foretage indberetning til Udlændingestyrelsen. Oplysningen indgår i Udlændingestyrelsens behandling af en eventuel senere ansøgning fra parret om familiesammenføring.

En vielse er efter § 21, stk. 1, i ægteskabsloven kun gyldig, hvis den er sket for en myndighed, der efter ægteskabsloven kan foretage vielser. Endvidere skal parterne ved samtidigt møde på spørgsmål af vielsesmyndigheden erklære at ville ægte hinanden og derpå af vielsesmyndigheden forkynnes at være ægtefolk, jf. § 20, stk. 2, i ægteskabsloven. Begge parter skal ved vielsen være fyldt 18 år.

§ 22 b i ægteskabsloven indeholder bestemmelser om anerkendelse i Danmark af udenlandske ægteskaber. Udgangspunktet er, at et ægteskab indgået i udlandet anerkendes i Danmark, hvis det er gyldigt i det land, hvor det er indgået. Det gælder dog ikke, hvis parterne ikke var samtidigt til stede ved vielsen, hvis en part ved vielsen ikke var fyldt 18 år, eller hvis anerkendelse af ægteskabet strider mod grundlæggende danske retsprincipper. Uanset dette anerkendes ægteskabet, hvis der foreligger tvingende grunde herfor, og parterne stilles i en urimelig situation, hvis ægteskabet ikke anerkendes. Kravet om, at begge parter skal være fyldt 18 år ved vielsen for, at ægteskabet kan anerkendes, gælder ikke for EU-/EØS-borgere og disses ægtefæller.

Det følger af § 9, stk. 12, i udlændingeloven om familiesammenføring, at der ikke kan gives opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 1, i udlændingeloven, hvis der er bestemte grunde til at antage, at det afgørende formål med ægteskabets indgåelse eller etableringen af samlivsforholdet er at opnå opholdstilladelse. Der kan således ikke ske familiesammenføring efter udlændingeloven på baggrund af et proformaægteskab.

3.1.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

At opnå ret til ophold i EU er eftertragtet. Et proformaægteskab indgået i Danmark kan føre til familiesammenføring i et andet EU-land og dermed opnåelse af ret til ophold i EU.

Tredjelandstatsborgere, der vil indgå proformaægteskab med henblik på at opnå ret til ophold i EU, søger mod Danmark, bl.a. fordi den danske ægteskabslov ikke indeholder et forbud mod indgåelse af proformaægteskaber med henblik på at opnå ret til ophold, og fordi ægteskabsbetingelserne generelt er lette at opfylde.

Anvendelsen af danske proformaægteskaber med henblik på at opnå opholdstilladelse i et andet EU-land kan f.eks. foregå ved, at en tredjelandstatsborger, typisk en mand fra et udviklingsland, der ønsker at opnå ret til ophold i EU, får kontakt til en EU-statsborger, typisk en kvinde fra Østeuropa, der er villig til mod betaling at indgå et proformaægteskab. Parterne indgiver en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne til en dansk kommune, hvor de vil indgå ægteskabet. Tredjelandstatsborgeren ansøger herefter om familiesammenføring i et andet EU-land på baggrund af det danske proformaægteskab. Parret ansøger typisk ikke om familiesammenføring i Danmark, da de danske udlændingemyndigheder undersøger, om der er tale om proformaægteskab og i givet fald afslår ansøgningen om opholdstilladelse.

Det er Rigspolitiets vurdering på baggrund af nationale og internationale efterretninger, at kriminelle netværk er involverede i at skaffe tredjelandstatsborgere ret til ophold i EU ved brug af danske proformaægteskaber, og at der i visse tilfælde sker dokumentfalsk, menneskesmugling og menneskehandel i forbindelse med proformaægteskaber.

Ret til ophold i EU er eftertragtet, og de kriminelle netværk modtager derfor betaling bl.a. for at organisere rejsen til Danmark, finde en EU-statsborger, der vil indgå et proformaægteskab, og forberede

parret på, hvordan de skal agere over for de danske myndigheder. De kriminelle netværk kan også levere falske dokumenter, hvis tredjelandsstatsborgeren f.eks. mangler visum til Danmark. Tredjelandsstatsborgeren og/eller EU-statsborgeren kan være handlet til at indgå proformaægteskabet og efterfølgende være tvunget til at arbejde eller prostituere sig for det kriminelle netværk.

Tredjelandsstatsborgeren kan for at lette processen købe falske EU-identitetspapirer, der indeholder tredjelandsstatsborgerens rigtige navn og billede. Derved ser det ud som om, at ægteskabet indgås mellem to EU-statsborgere. Når proformaægteskabet er indgået i Danmark, kan tredjelandsstatsborgeren ansøge om familiesammenføring i et andet EU-land med sin rigtige identitet og forelægge den danske ægteskabsattest, der indeholder tredjelandsstatsborgerens rigtige navn.

Der foreligger ikke oplysninger om omfanget af proformaægteskaber i Danmark. Dette skyldes bl.a., at proformaægteskaber ikke er forbudt i Danmark og derfor ikke registreres.

Der er ligeledes ingen central registrering af vielser af par, der ikke har bopæl i Danmark. Børne- og Socialministeriet estimerer, at der i 2016 blev foretaget cirka 13.000 vielser af par, hvor ingen af parterne havde bopæl i Danmark. Disse vielser er koncentreret i meget få kommuner, der har opbygget en betydelig bryllupsturisme.

Børne- og Socialministeriet finder, at det ikke bør være muligt at indgå et proformaægteskab i Danmark med henblik på at opnå ret til ophold i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz. Muligheden bør lukkes, dels fordi det ikke bør være muligt at snyde sig til ret til ophold i EU ved brug af uhensigtsmæssig dansk lovgivning, dels for at fjerne dette indtægtsgrundlag for kriminelle netværk.

Ministeriet finder i lyset af ovenstående, herunder at der er tale om misbrug af dansk ægteskabslovgivning til at snyde sig til ret til ophold i EU, at der bør indsættes et forbud mod sådanne proformaægteskaber som en ægteskabsbetingelse i ægteskabsloven.

Ministeriet finder endvidere i lyset af forbuddet, at et proformaægteskab, der er indgået i Danmark med henblik på at opnå ret til ophold i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz, som udgangspunkt bør være ugyldigt, og at et sådant proformaægteskab, der er indgået i udlandet, som udgangspunkt ikke skal anerkendes i Danmark.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at et forbud mod de ovenfor omtalte proformaægteskaber indsættes som § 8 a i ægteskabsloven som en ægteskabsbetingelse. Det foreslås således, at ægteskab ikke må indgås i Danmark, hvis der er bestemte grunde til at antage, at der er tale om et proformaægteskab med det afgørende formål at opnå ret til ophold i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz.

Det foreslås i forlængelse heraf med en ændring af § 21 i ægteskabsloven, at et en vielse indgået i strid med den foreslåede bestemmelse i § 8 a i ægteskabsloven er ugyldig. Såfremt proformaægteskabet er indgået i udlandet, foreslås det med en ændring af § 22 b i ægteskabsloven, at ægteskabet ikke anerkendes i Danmark.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, 11 og 13, samt bemærkningerne hertil.

3.2. Specialisering af indsatsen mod proformaægteskab

3.2.1. Gældende ret

Der skal forud for en vielse foretages en prøvelse af, hvorvidt parret opfylder betingelserne i ægteskabsloven for at indgå ægteskab. Prøvelsen foretages af kommunen som prøvelsesmyndighed, jf. § 13, stk. 1, i

ægteskabsloven, på baggrund af en ansøgning fra parret. Dette gælder også for alle udenlandske par. For så vidt angår ægteskabsbetingelserne henvises til punkt 3.1.1.

Prøvelsen foretages som udgangspunkt i den kommune, hvor en af parterne bor, eller hvis parterne ikke har bopæl i Danmark, i den kommune, hvor en af parterne opholder sig. Et par, der bor i udlandet, kan selv vælge i hvilken kommune, de ønsker at blive gift.

Kommunen som prøvelsesmyndighed skal i prøvelsen tage stilling til, hvorvidt ægteskabsbetingelserne er opfyldte, eller om der kan dispenseres herfra, for så vidt angår de betingelser, hvor ægteskabsloven giver mulighed for dette.

Hvis en part har relevant tilknytning til udlandet, kan kommunen som prøvelsesmyndighed efter en konkret vurdering kræve fremlagt en civilstandsattest fra den eller de relevante lande til brug for prøvelsen af, om parterne er ugifte, jf. betingelsen i § 9 i ægteskabsloven, om at man skal være ugift for at kunne indgå ægteskab i Danmark. Med henvisning til denne bestemmelse anmoder kommunen en part, der har været gift, om at godtgøre, at ægteskabet er ophørt, f.eks. ved skilsmisse eller den anden ægtefælles død. Dette gælder dog ikke, hvis det ikke er muligt for parten at fremskaffe en civilstandsattest eller dokumentation for skilsmisse, f.eks. fordi der ikke er en fungerende myndighedsstruktur i det pågældende land, eller fordi parten er flygtning.

For så vidt angår ægteskabsbetingelsen om lovligt ophold i Danmark, skal kommunen som prøvelsesmyndighed i forbindelse med prøvelsen kræve, at en udlænding fremlægger dokumentation for lovligt ophold. Dokumentationen kan f.eks. være pas med eventuelt nødvendigt gyldigt visum, gyldig dansk opholdstilladelse, gyldig EU-/EØS-registreringsbevis eller EU-/EØS-opholdskort. Hvis der opstår tvivl om, hvorvidt der foreligger et gyldigt opholdsgrundlag, kan kommunen rette henvendelse til udlændingemyndighederne.

Hvis en part ikke er registreret i CPR, skal parten dokumentere sit navn og sin fødselsdato ved at forevise f.eks. pas.

Prøvelsen foretages som udgangspunkt på skriftligt grundlag.

Såfremt kommunen som prøvelsesmyndighed finder, at ægteskabsbetingelserne er opfyldte, udstedes en prøvelsesattest. Der udstedes dog ikke en prøvelsesattest, hvis vielsen skal foretages af den kommune, der har foretaget prøvelsen af ægteskabsbetingelserne.

Hvis kommunen som prøvelsesmyndighed har grund til at antage, at det afgørende formål med ægteskabets indgåelse er at opnå opholdstilladelse ved familiesammenføring, jf. § 9, stk. 12, i udlændingeloven, skal prøvelsesmyndigheden efter § 22 a i ægteskabsloven foretage indberetning til Udlændingestyrelsen. Oplysningen vil indgå i Udlændingestyrelsens behandling af en eventuel senere ansøgning fra parret om familiesammenføring.

En afgørelse, som en kommune som prøvelsesmyndighed har truffet om, at ægteskabsbetingelserne ikke er opfyldte, kan ikke påklages. Der er efter § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven alene mulighed for at klage til Ankestyrelsen over kommunens afslag på dispensation fra ægteskabsbetingelserne efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven samt over afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne.

Efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven betaler par, hvor ingen af parterne har bopæl i Danmark, et gebyr for den prøvelse af ægteskabsbetingelserne, som kommunen som prøvelsesmyndighed foretager. Gebyret dækker omkostningerne ved prøvelsen af ægteskabsbetingelserne og reguleres årligt med det generelle pris- og lønindeks. Gebyret udgør 870 kr. i 2018.

Prøvelsesmyndigheden kan endvidere efter bekendtgørelse nr. 1493 af 11. december 2017 om indgåelse af ægteskab (ægteskabsbekendtgørelsen) kræve, at parterne afholder omkostningerne ved oversættelse af dokumenter i forbindelse med prøvelsen samt til brug af tolk. Udgifter til tolkning kan dog kun kræves afholdt af par, hvor ingen af parterne har bopæl i Danmark. Reglerne i bekendtgørelsen om afholdelse af udgifter til oversættelse og tolkning er udstedt i medfør af § 13, stk. 4, i ægteskabsloven.

Efter § 15, stk. 1, i ægteskabsloven kan der foretages en kirkelig eller borgerlig vielse. Efter § 18, stk. 1, i ægteskabsloven står adgangen til at blive borgerligt viet åben for alle, mens det efter § 16 er et krav for en kirkelig vielse, at en af parterne hører til folkekirken eller er medlem af det pågældende anerkendte trossamfund. Udenlandske par vil derfor i langt de fleste tilfælde blive borgerligt viet.

Borgerlig vielse foretages af kommunen. Hvis vielsen ikke skal foretages af den kommune, der har foretaget prøvelsen, udleveres prøvelsesattesten til parterne, der herefter skal aflevere attesten til vielsesmyndigheden. Prøvelsesattesten er gyldig i 4 måneder efter udstedelsen, dog ikke udover den periode hvor begge parter har lovligt ophold i Danmark efter de i § 11 a i ægteskabsloven anførte bestemmelser i udlændingeloven.

3.2.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

Det er Børne- og Socialministeriets vurdering, at indførelse af et forbud i ægteskabsloven mod indgåelsen af proformaægteskaber med henblik på at opnå ret til ophold i EU ikke i sig selv er tilstrækkeligt til at stoppe tilstrømningen til Danmark af udenlandske par, der søger at anvende danske proformaægteskaber til opnå opholdsret i andre EU-lande. Der henvises i denne forbindelse til punkt 3.1.2.

Børne- og Socialministeriet finder, at det er afgørende for, at forbuddet reelt kan udgøre et effektivt værn mod proformaægteskab, at den myndighed, der skal håndhæve forbuddet, har de rette og specialiserede kompetencer. Dette skal særligt ses i lyset af, at det er Rigspolitiets vurdering på baggrund af nationale og internationale efterretninger, at kriminelle netværk er involverede, og at der i visse tilfælde sker dokumentfalsk, menneskesmugling og menneskehandel i forbindelse med proformaægteskaberne.

Ministeriet finder på baggrund heraf, at kompetencen til at prøve ægteskabsbetingelserne for par, hvor der er en risiko for, at der indgås et proformaægteskab med henblik på at opnå ret til ophold i EU, bør samles i en specialiseret enhed fremfor at være spredt ud på 98 kommunale prøvelsesmyndigheder. Dette skal også ses i lyset af, at hovedparten af kommunerne behandler meget få sager, hvor der er en risiko for, at der er tale om et proformaægteskab. Disse kommuner har dermed et meget dårligt udgangspunkt for at opnå det nødvendige specialiseringsniveau til at kunne identificere proformaægteskaber og falske dokumenter.

Med en specialiseret enhed vil det være muligt at rekruttere, opbygge og løbende udvikle de nødvendige kompetencer til effektivt at foretage de fornødne undersøgelser til identificering af, i hvilke sager der er en mistanke om proformaægteskab eller om anvendelse af falske dokumenter, og til at foretage den fornødne prøvelse, der kan be- eller afkræfte mistanken. En specialiseret enhed vil endvidere have mulighed for at indkøbe det tekniske udstyr, der er nødvendigt for at udgøre et reelt værn mod anvendelsen af falske dokumenter. Samtidigt sikrer adskillelsen af prøvelses- og vielsesopgaven i relation til udenlandske par, at den specialiserede enhed kan gennemføre en specialiseret myndighedsvaretagelse, der er uafhængig af selve vielsesopgaven og den turisme, der følger heraf.

Med en samling af prøvelseskompetencen i en specialiseret enhed i de sager, hvor der er en risiko for, at der er tale om et proformaægteskab, vil det endvidere være muligt at opnå en ensartet praksis. Dette er ikke muligt efter gældende ret, hvor prøvelseskompetencen er placeret i 98 kommuner. En samling af prøvelsen vil derfor stoppe udenlandske pars mulighed for at søge mod den eller de kommuner, hvor

det er lettest at indgå ægteskab, f.eks. fordi den pågældende kommune har meget lidt erfaring med at identificere proformaægteskaber eller falske dokumenter grundet et meget begrænset antal sager.

Endelig vil en samling af prøvelseskompetencen i risikosagerne i en specialiseret enhed give mulighed for et tæt myndighedssamarbejde med f.eks. politiet og udlændingemyndighederne, som ikke kan opbygges mellem disse myndigheder og 98 kommuner. Den specialiserede enhed vil endvidere have mulighed for at søge rådgivning og bistand samt indhente udtalelser hos Nationalt ID-center. Der henvises i denne forbindelse til punkt 3.3.2. og 3.3.3.

Ministeriet finder ikke, at der er grund til at samle kompetencen til at prøve ægteskabsbetingelserne i den specialiserede enhed i alle prøvelsessager. Tværtimod bør enheden alene foretage prøvelsen, når der objektivt på baggrund af den ene parts ret til ophold i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz kan være en risiko for, at ægteskabet indgås med henblik på, at en part kan opnå ret til ophold ved familiesammenføring på baggrund af ægteskabet.

Ministeriet anerkender samtidigt den værdi, som bryllupsturismen har for en håndfuld danske kommuner, og finder, at specialiseringen af indsatsen mod proformaægteskaber skal tilrettelægges således, at der i videst muligt omfang fortsat er mulighed for at drive bryllupsturisme.

Ministeriet finder, at dette først og fremmest kan opnås ved, at prøvelseskompetencen i de ovennævnte sager samles i en specialiseret enhed, således at det ikke er nødvendigt for at stoppe indgåelsen af proformaægteskaber, at der indføres f.eks. krav om tilknytning til Danmark ved statsborgerskab eller bopæl for at indgå ægteskab. Sådanne krav ville lukke bryllupsturismen.

Ministeriet finder samtidigt, at bryllupsturismen kan beskyttes ved, at kommunerne fortsat er borgerlig vielsemyndighed i alle sager, uanset hvilken myndighed der har foretaget prøvelsen. Endelig indgår det også med vægt i ministeriets overvejelser, at sagsbehandlingen i den specialiserede enhed tilrettelægges således, at udenlandske par, hvor der ikke er mistanke om proformaægteskab eller falske dokumenter, oplever et så smidigt og hurtigt forløb som muligt med en uproblematisk overgang til kommunernes foretagelse af vielsen.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at indsatsen mod proformaægteskaber specialiseres. Dette skal ske ved oprettelse af en specialiseret enhed med det formål at sikre, at forbuddet mod proformaægteskaber med henblik på at opnå ret til ophold i EU bliver effektivt.

Det foreslås derfor med en ny bestemmelse som § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, at en specialiseret enhed skal foretage prøvelsen af ægteskabsbetingelserne i sager, hvor der objektivt på baggrund af parternes ret til ophold i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz kan være en risiko for, at ægteskabet indgås med henblik på, at en part kan ansøge om familiesammenføring på baggrund af ægteskabet og ad denne vej opnå ret til ophold i EU.

Det foreslås således, at prøvelseskompetencen henlægges til den specialiserede enhed, hvis ikke begge parter enten er danske eller nordiske statsborgere eller har tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne. Tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark kan meddeles, hvis betingelserne i udlændingelovens § 11 er opfyldt. Udlændinge, der er omfattede af EU-reglerne om fri bevægelighed, har som udgangspunkt ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne efter fem års lovligt uafbrudt ophold her i landet, jf. § 19 i bekendtgørelse nr. 474 af 12. maj 2011 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler (EU-opholdsbekendtgørelsen).

Det vil således være den specialiserede enhed, der prøver opfyldelsen af ægteskabsbetingelserne, herunder om der er tale om et proformaægteskab, og om parterne har lovligt ophold i Danmark, for par bestående af en EU-statsborger og en tredjelandstatsborger.

Enheden vil endvidere foretage prøvelsen for par, der angiver at bestå af to EU-statsborgere, der ikke er danske eller nordiske statsborgere, og som ikke har tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-retten. Dette skyldes, at der også for disse par kan være en risiko for proformaægteskab, fordi en tredjelandstatsborger kan anvende falske identitetspapirer, som viser, at den pågældende er EU-statsborger. Hvis parret indgår ægteskab i Danmark, kan tredjelandstatsborgeren efterfølgende søge om familiesammenføring og dermed opnå ret til ophold i et andet EU-land på grundlag af ægteskabet.

Endelig vil enhedens prøvelseskompetence omfatte par bestående af to tredjelandstatsborgere. Risikoen for proformaægteskab i disse situationer skyldes, at en tredjelandstatsborger på baggrund af tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i et andet EU-land kan have adgang til familiesammenføring.

I de øvrige sager foretages prøvelsen fortsat af kommunen. Det drejer sig om sager, hvor begge parter er danske eller nordiske statsborgere eller har tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-retten. Såfremt kommunen er i tvivl om, hvorvidt kommunen har kompetence til at behandle en sag, f.eks. fordi der er tvivl om, hvorvidt en part har tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-retten, skal kommunen rette henvendelse til den specialiserede enhed, der vil yde hjælp og vejledning til afklaring af spørgsmålet.

Det foreslås, at enheden indledningsvist foretager prøvelsen på grundlag af parternes ansøgning om at indgå ægteskab. I ansøgningen skal parterne bl.a. redegøre for deres forhold og indsende dokumentation for deres forhold f.eks. i form af fælles bopælsregistrering, fødselsattest for fælles børn el.lign.

Enheden skal foretage en nøje gennemgang af alle sager. Sagerne skal undersøges i det omfang, det er nødvendigt for at sikre, at der ikke er tale om et proformaægteskab, og at parterne ikke anvender falske dokumenter. Hvis der er behov for det, kan enheden indhente yderligere oplysninger fra parterne.

I de sager, hvor der er mistanke om proformaægteskab eller falske dokumenter, og denne mistanke ikke kan be- eller afkræftes på skriftligt grundlag, skal enheden indkalde parret til en samtale om deres forhold. I forbindelse med enhedens afholdelse af samtalen kan der foretages en ægthedsvurdering af parrets identitetsdokumenter m.v. Enheden kan, for så vidt angår sidstnævnte, indhente udtalelser, rådgivning og bistand fra Nationalt ID-center. Der henvises i denne forbindelse til punkt 3.3.2. og 3.3.3.

Hvis enheden vurderer, at der ikke er tale om et proformaægteskab, og at de øvrige ægteskabsbetingelser i kapitel 1 i ægteskabsloven er opfyldte, udsteder enheden en prøvelsesattest, der kan danne grundlag for parrets vielse. Hvis enheden vurderer, at der er tale om et proformaægteskab, afslår enheden at udstede en prøvelsesattest. Parret kan dermed ikke blive gift i Danmark.

Med henblik på at sikre et fortsat grundlag for at drive bryllupsturisme i Danmark er det hensigten, at enheden inden en uge, dvs. fem arbejdsdage, efter modtagelsen af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne skal have afgjort sagen, hvis ansøgningen indeholder den nødvendige dokumentation, og der hverken er mistanke om proformaægteskab eller om ægtheden af fremlagte dokumenter. I modsat fald skal enheden inden for fem arbejdsdage efter modtagelsen af ansøgningen have visiteret den til nærmere undersøgelse.

Det foreslås, at enhedens afgørelser som prøvelsesmyndighed i lighed med afgørelser truffet af kommu-

nen som prøvelsesmyndighed ikke kan påklages til højere administrativ myndighed. I overensstemmelse med hvad der gælder for kommunerne som prøvelsesmyndigheder, foreslås det dog, at enhedens afgørelser om dispensation efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven samt om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne kan påklages til Ankestyrelsen.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 13 i ægteskabsloven om betaling af gebyr for prøvelse af ægteskabsbetingelserne ændres således, at der skal betales et gebyr for enhedens prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Gebyret er ikke-fiskalt og skal dække omkostningerne ved enhedens sagsbehandling.

Det foreslås endvidere, at enheden kan kræve, at parterne dækker omkostningerne til oversættelse af dokumenter i forbindelse med prøvelsen. Dette er i overensstemmelse med, hvad der efter gældende ret gælder for kommunerne som prøvelsesmyndigheder. Derudover foreslås det, at enheden kan kræve, at parret dækker udgifter til nødvendig tolkning i forbindelse med prøvelsen. Denne mulighed har kommunen som prøvelsesmyndighed i dag for par, hvor ingen af parterne har bopæl i Danmark.

Det foreslås, at opgaven som borgerlig vielsesmyndighed efter § 18 i ægteskabsloven, i lighed med hvad der gælder i dag, varetages lokalt af kommunerne med henblik på at sikre fortsat grobund for bryllupsturismen.

Med henblik på at sikre en smidig og ukompliceret overgang for de udenlandske par mellem den specialiserede enhed som prøvelsesmyndighed og kommunen som borgerlig vielsesmyndighed og dermed beskytte bryllupsturismen foreslås det, at enheden skal sende prøvelsesattesten elektronisk til den kommune, som parret har valgt at blive gift i. Med henblik på at sikre imod misbrug med prøvelsesattester foreslås det endvidere, at enheden skal medsende kopi af relevant dokumentation for parternes identitet og lovlige ophold i Danmark, som parret har indsendt i forbindelse med prøvelsen.

I lighed med gældende ret må kommunen som borgerlig vielsesmyndighed ikke vie et par, hvis det er kommunen bekendt, at ægteskabsbetingelserne ikke er opfyldte. Dette gælder bl.a., hvis kommunen konstaterer, at parret ikke har lovligt ophold i Danmark, at en part ikke er fyldt 18 år, eller at parret ikke opfylder den foreslåede bestemmelse i § 8 a i ægteskabsloven om forbud mod proformaægteskab. Med henblik på at skabe sammenhæng i systemet foreslås det med § 22 a, stk. 2, i ægteskabsloven, at kommunen, hvis det konstateres, at der er tale om et proformaægteskab, skal underrette den specialiserede enhed.

Det foreslås med § 22 a, stk. 1, i ægteskabsloven, at enheden på sin side har mulighed for at videregive oplysninger til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og politiet om par, hvis ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne er blevet afslået, fordi der har været tale om et proformaægteskab, eller fordi parret ikke har haft lovligt ophold i Danmark. Det foreslås, at muligheden for at videregive oplysninger ligeledes gælder i situationer, hvor enheden har modtaget en underretning som nævnt ovenfor fra kommunen som borgerlig vielsesmyndighed.

Den specialiserede enhed vil med et særskilt lovforslag organisatorisk blive placeret i det kommende Familieretshus. I perioden fra den 1. januar 2019 til åbningen af Familieretshuset den 1. april 2019 foreslås det, at enheden placeres i Statsforvaltningen.

3.3. Nationalt ID-center

3.3.1. Gældende ret

3.3.1.1. Nationalt ID-centers rolle og funktioner

Nationalt ID-center blev etableret ved lov den 1. januar 2018, jf. lov nr. 1567 af 19. december 2017 om

ændring af udlændingeloven (Etablering af Nationalt ID-center). Nationalt ID-center er organisatorisk placeret under Udlændinge- og Integrationsministeriet, men udøver sine funktioner i fuld uafhængighed. Nationalt ID-center er et kompetencecenter på ekspertniveau, hvis overordnede formål er at styrke sikkerheds- og kontrolindsatsen på udlændingeområdet.

Nationalt ID-centers primære opgave er at yde rådgivning og bistand til danske offentlige myndigheder i forhold til spørgsmål om fastlæggelse og kontrol af udlændinges identitet. Nationalt ID-center varetager i den forbindelse en lang række opgaver og funktioner. Eksempelvis foretager Nationalt ID-center dokumenttekniske ægthedsundersøgelser af alle typer dokumenter vedrørende en udlændings identitet, herunder f.eks. pas og fødselsattester.

Nationalt ID-center varetager den overordnede og tværgående koordination af myndighedssamarbejdet på ID-området, herunder bl.a. metodeudvikling i forhold til afklaring af udlændinges identitet. Nationalt ID-center har i den forbindelse ansvaret for at udarbejde retningslinjer, spørgeguides, vejledninger og procedurebeskrivelser med henblik på at kvalificere og ensarte myndighedernes tilgang til fastlæggelse og kontrol af udlændinges identitet. Nationalt ID-center skal – i samarbejde med Rigspolitiet – indsamle, bearbejde og formidle relevant viden om trends og metoder vedrørende dokumentfalsk og personelfalsk (risikoprofiler) med henblik på, at oplysningerne bliver gjort tilgængelige for de relevante myndigheder. Endvidere udbyder Nationalt ID-center bl.a. kurser for at sikre, at de relevante myndigheder har de nødvendige kompetencer på ID-området.

Efter udlændingelovens § 40 i, stk. 1, skal Nationalt ID-center afgive udtalelser og yde rådgivning og bistand til andre offentlige myndigheder i spørgsmål om fastlæggelse og kontrol af identiteten på udlændinge, som ønsker at indrejse i, eller som opholder sig i Danmark. Der er således i dag ikke et klart og tydeligt hjemmelsgrundlag for, at Nationalt ID-center kan yde rådgivning og bistand i tilfælde, hvor en tredjelandsstatsborger og en EU-borger ikke har til hensigt at tage ophold i Danmark.

3.3.1.2. Myndigheder der kan fremsætte begæring om Nationalt ID-centers bistand

Efter udlændingelovens § 40 i, stk. 7, er det udlændinge- og integrationsministeren der fastsætter, hvilke myndigheder der er omfattet af udlændingelovens § 40 i, stk. 1, og således hvilke myndighed der kan fremsætte begæring over for Nationalt ID-center om afgivelse af udtalelse om et dokument til brug for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, som myndigheden skal træffe på grundlag af udenlandske dokumenter.

Følgende myndigheder kan i dag få rådgivning og bistand fra Nationalt ID-center: Ankestyrelsen, Flygtningenævnet, Justitsministeriet, politiet, Statsforvaltningen, Styrelsen for Internationalt Rekruttering og Integration, Udenrigsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Udlændingenævnet og Udlændingestyrelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1607 af 19. december 2017 om offentlige myndigheder, som Nationalt ID-center skal kunne betjene.

3.3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det u hensigtsmæssigt, at Nationalt ID-center efter udlændingelovens § 40 i, stk. 1, alene kan afgive udtalelser og yde rådgivning og bistand til andre offentlige myndigheder i sager, der vedrører udlændinge, som ønsker at indrejse i, eller som opholder sig i Danmark.

Nationalt ID-center kan således efter de gældende regler f.eks. ikke spille en rolle i relation til prøvelse af ægteskabsbetingelserne i sager, hvor en tredjelandsstatsborger og en EU-borger ikke har til hensigt at tage ophold i Danmark, herunder sager, hvor der er mistanke om, at muligheden for indgåelse af

ægteskab i Danmark bliver misbrugt til, at tredjelandsstatsborgere kan opnå opholdstilladelse i andre EU-medlemsstater efter EU-retten om arbejdskraftens fri bevægelighed.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer, at en udvidelse af de tilfælde, hvor Nationalt ID-center vil kunne afgive udtalelser og yde rådgivning og bistand til offentlige myndigheder, ikke kun vil have betydning for indsatsen mod proformaægteskaber, men også generelt bidrage til at styrke offentlige myndigheders arbejde med identitets- og dokumentkontrol samt fastlæggelse af udlændinges identitet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det på den baggrund hensigtsmæssigt at ændre udlændingelovens § 40 i, stk. 1, således at Nationalt ID-center også kan afgive udtalelser og yde rådgivning og bistand til andre offentlige myndigheder i sager, hvor en udlænding ikke nødvendigvis har til hensigt at indrejse eller tage ophold i Danmark.

Efter udlændingelovens § 40 i, stk. 7, bestemmer udlændinge- og integrationsministeren, hvilke myndigheder der er omfattet af udlændingelovens § 40 i, stk. 1, og som således kan få rådgivning og bistand fra Nationalt ID-center. Der findes ikke at være behov for at ændre denne bemyndigelse.

3.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås med lovforslaget, at Nationalt ID-center skal afgive udtalelser og yde rådgivning og bistand til offentlige myndigheder i forhold til spørgsmål om fastlæggelse og kontrol af identiteten på udlændinge, når dette har betydning for myndighedernes opgavevaretagelse.

Den foreslåede ændring indebærer således en udvidelse af de tilfælde, hvor Nationalt ID-center vil kunne afgive udtalelser og yde rådgivning og bistand til offentlige myndigheder, idet dette efter forslaget ikke som hidtil vil være betinget af, at den udlænding, som anmodningen vedrører, ønsker at indrejse i eller tage ophold i Danmark. Efter forslaget vil Nationalt ID-center således kunne afgive udtalelser og yde rådgivning og bistand til offentlige myndigheder, når dette har betydning for myndighedernes opgavevaretagelse.

I den forbindelse bemærkes det, at Nationalt ID-center derved også vil kunne afgive udtalelser og yde rådgivning og bistand til de relevante offentlige myndigheder i relation til prøvelse af ægteskabsbetingelserne, jf. punkt 3.1. og 3.2., såfremt udlændinge- og integrationsministeren giver bemyndigelse hertil efter udlændingelovens § 40 i, stk. 7.

Nationalt ID-center vil efter forslaget kunne betjene offentlige myndigheder, ”når dette kan have betydning for myndighedernes opgavevaretagelse”. Herved forstås, at det på det foreliggende grundlag og ud fra en saglig vurdering må antages at være fagligt relevant at få bistand m.v. fra Nationalt ID-center. Der er således tale om en relevansbetingelse, dvs. at det ikke på forhånd kan udelukkes, at en udtalelse eller rådgivning og bistand fra Nationalt ID-center har relevans for myndighedens opgavevaretagelse. Det bemærkes i den forbindelse, at det er kendetegnede for en betydelig del af de tilfælde, hvor Nationalt ID-center skal afgive udtalelser m.v., at det ikke på forhånd er klart, hvorvidt Nationalt ID-centers rådgivning og bistand vil være nødvendig for den anmodende myndigheds opgavevaretagelse, ligesom resultatet af centerets undersøgelser i visse tilfælde vil være forbundet med en vis usikkerhed. Hertil kommer, at fastlæggelse og kontrol af identiteten på udlændinge ofte består af enkeltoplysninger, hvor hver enkelt oplysning ikke nødvendigvis er afgørende, men hvor oplysningen, når den sammenkædes med andre oplysninger, kan have afgørende betydning for vurderingen af identitetsspørgsmålet.

Ved ”opgavevaretagelse” sigtes til myndighedens varetagelse af sine funktioner i bred forstand, herunder f.eks. afgørelser, faktisk forvaltningsvirksomhed, analysearbejde, undervisning m.v.

I forbindelse med etableringen af den kommende specialiserede enhed, der skal prøve ægteskabsbetin-

gelserne for par, hvor ikke begge parter er danske eller nordiske statsborgere eller har tidsubegrænset opholdstilladelse eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-retten, vil Nationalt ID-center umiddelbart kunne yde rådgivning og bistand på følgende måder: Først og fremmest kan Nationalt ID-center på sit dokumenttekniske laboratorium foretage ægthedsvurderinger af ID-dokumenter såsom pas, fødselsattester m.v. Endvidere kan Nationalt ID-center tilbyde uddannelsesforløb med henblik på at styrke den specialiserede enheds kompetencer inden for bl.a. dokumentverificering og ansigtsgenkendelse. Endelig kan Nationalt ID-center understøtte den specialiserede enhed med oplysninger om konkrete dokumenttyper samt med generelle baggrundsoplysninger om f.eks. udstedelsesprocedure for ID-dokumenter i forskellige lande, ligesom Nationalt ID-center vil kunne hjælpe med at tilvejebringe informationer om nationale og internationale misbrugsmønstre og trends.

Det forudsættes som hidtil, at myndighederne omfattet af § 40 i, stk. 1, ikke skal forelægge samtlige identitetspapirer for Nationalt ID-center med henblik på ægthedsvurdering, men at det alene skal ske i tvivlstilfælde, hvor det er af væsentlig betydning for en sags udfald, og hvor den forelæggende myndighed ikke selv er i stand til med tilstrækkelig sikkerhed at foretage ægthedsvurderingen.

Det forudsættes endvidere med lovforslaget, at udlændinge- og integrationsministeren fra tidspunktet for Familieretshusets etablering ændrer bekendtgørelse nr. 1607 af 19. december 2017 om offentlige myndigheder, som Nationalt ID-center skal kunne betjene således, at også Familieretshuset omfattes af § 40 i, stk. 1. Udlændinge- og integrationsministeren vil i øvrigt løbende tage stilling til behovet for at ændre bekendtgørelsen.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Med forslaget oprettes en specialiseret enhed, der skal prøve ægteskabsbetingelserne for par, hvor ikke begge parter er danske eller nordiske statsborgere eller har tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-retten.

Udgifterne til enhedens sagsbehandling dækkes ved et ikke-fiskalt gebyr, der efter den ved lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 4, i ægteskabsloven betales af de par, hvis sag skal behandles af enheden. Enheden skal særskilt kræve, at parrene dækker udgifterne til oversættelse af relevante dokumenter og til tolkebistand i forbindelse med prøvelsen hvis nødvendigt.

Der vil være en engangsudgift på 2,1 mio. kr. (2019-pl) i 2018 til etablering af enheden.

Forslaget forventes at betyde kommunale mindreudgifter på 3,7 mio. kr. årligt (2019-pl). Dette skyldes, at det med lovforslaget foreslås, at prøvelsen af ægteskabsbetingelserne samles i en specialiseret enhed for par, hvor ikke begge parter er danske eller nordiske statsborgere eller har tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark. Opgaven med prøvelsen af ægteskabsbetingelserne foreslås for disse par således flyttet fra kommunerne. Kommunernes udgifter til prøvelsen har, for så vidt angår par, hvor ingen af parterne har bopæl i Danmark, været dækket af gebyret for prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven. For øvrige par har kommunerne selv afholdt omkostningerne. Det estimeres, at prøvelsen af ægteskabsbetingelser for 4.500 par årligt, der efter den gældende § 13, stk. 3, i ægteskabsloven ikke skal betale gebyr, med forslaget vil blive flyttet fra kommunerne til den specialiserede enhed. Dette svarer til en kommunal mindreudgift på 4,0 mio. kr. årligt (2019-pl).

Efter den foreslåede gebyrbestemmelse vil kommunerne til gengæld ikke længere kunne opkræve gebyr til dækning af udgifterne ved prøvelse af ægteskabsbetingelserne for par, hvor begge parter er danske eller nordiske statsborgere eller har tidsubegrænset opholdstilladelse eller ret til tidsubegrænset ophold

i Danmark, men hvor ingen af parterne har bopæl i Danmark. Det estimeres, at der er tale om 200 par årligt, hvilket svarer til en kommunal merudgift på 0,2 mio. kr. årligt (2019-pl).

Idet kommunerne som borgerlig vielse myndighed efter ægteskabsloven vil modtage prøvelsesattesterne for de par, der vil giftes i kommunen, elektronisk, vil der ikke være administrative konsekvenser af betydning for kommunerne ved flytningen af prøvelsesopgaven til den specialiserede enhed. Dog kompenseres kommunerne med 0,1 mio. kr. årligt (2019-pl) for de administrative meropgaver, der skal varetages i forbindelse med modtagelse og journalisering af prøvelsesattesterne fra den specialiserede enhed.

Det foreslås med de ved lovforslagets § 1, nr. 12, foreslåede ændringer af § 22 a i ægteskabsloven, at kommunen som borgerlig vielse myndighed skal indberette tilfælde, hvor foretagelse af en vielse er afslået under henvisning til, at der er tale om et proformaægteskab i strid med den ved lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a i ægteskabsloven, eller fordi parterne ikke har lovligt ophold i Danmark, jf. § 11 a i ægteskabsloven. Der forventes at være tale om et meget lille antal sager, hvor der skal foretages indberetning, og da kommunernes forpligtelse til at foretage indberetning til Udlændingestyrelsen efter den gældende § 22 a i ægteskabsloven samtidigt bortfalder, findes denne del af lovforslaget ikke at medføre hverken økonomiske eller administrative negative konsekvenser for kommunerne.

Forslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for regionerne.

Forslaget følger principperne om digitaliseringsklar lovgivning, idet der dog tages højde for, at afgørelsen af, hvorvidt der er tale om et proformaægteskab i strid med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a i ægteskabsloven, nødvendiggør et skøn. Ansøgning til Statsforvaltningen om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven er således omfattet af kravene om anvendelse af digital selvbetjening i § 58 d i ægteskabsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 16. Endvidere indeholder den i lovforslagets § 1, nr. 11, foreslåede § 19, stk. 1, 4. pkt., i ægteskabsloven bestemmelse om, at Statsforvaltningen som udgangspunkt skal anvende en sikker digital postløsning ved fremsendelse af en prøvelsesattest til vielse myndigheden.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen direkte økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget forventes at medføre indirekte økonomiske konsekvenser for erhvervslivet af meget begrænset karakter, idet den i lovforslaget foreslåede indsats mod proformaægteskaber vil kunne afholde et mindre antal udenlandske par fra at søge at blive gift i Danmark. Dette forventes at have negative afledte økonomiske konsekvenser for bl.a. hotel- og restaurationsbranchen i de enkelte kommuner, der har en betydelig bryllupsturisme.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Med lovforslaget foreslås, at en specialiseret enhed foretager prøvelsen af ægteskabsbetingelserne for par, hvor begge parter ikke er danske eller nordiske statsborgere eller har tidsubegrænset opholdstilladelse eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-retten. Placeringen af behandlingen af disse sager hos Statsforvaltningen betyder, at de omfattede par skal indgive deres ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne til enheden fremfor til kommunen som prøvelsesmyndighed. Enheden vil, såfremt parret opfylder ægteskabsbetingelserne, sende prøvelsesattesten elektronisk til den kommune, som parret ønsker at blive gift i, hvorfor flytningen af prøvelseskompetencen ikke medfører administrative konsekvenser for borgerne.

Det foreslås med lovforslaget, at det bliver en betingelse for at indgå ægteskab i Danmark, at der ikke er tale om et proformaægteskab med henblik på at opnå ret til ophold i Danmark, i et andet EU-/EØS-land

eller i Schweiz. Dette skal påses af enheden i forbindelse med prøvelsen af ægteskabsbetingelserne. Prøvelsen skal som i dag som udgangspunkt foregå på skriftligt grundlag, men hvis der er mistanke om proformaægteskab eller om anvendelse af falske dokumenter, skal enheden, hvis mistanken ikke kan afklares på skriftligt grundlag, indkalde parret til en samtale. Nogle par vil i forbindelse med prøvelsen af ægteskabsbetingelserne blive mødt af større dokumentationskrav end efter gældende ret med henblik på at godtgøre, at deres forhold er reelt. Dette gælder særligt par, der ikke er bosiddende i Danmark, og hvor det derfor ikke er muligt at anvende oplysninger fra CPR.

Det er hensigten, at enheden skal have udstedt en prøvelsesattest inden for fem arbejdsdage efter modtagelsen af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, hvis parterne har fremsendt de nødvendige dokumenter med ansøgningen, og der ikke er mistanke om proformaægteskab eller brug af falske dokumenter. I øvrige tilfælde er det hensigten, at enheden skal have visiteret sagen til videre behandling inden for fem arbejdsdage efter modtagelsen af ansøgningen.

Hvis muligt skal enheden træffe afgørelse om, hvorvidt der kan udstedes en prøvelsesattest i umiddelbar forlængelse af samtalen med henblik på, at et udenlandsk par kan blive viet i forbindelse med samme rejse til Danmark.

Der foreligger ikke oplysninger om kommunernes sagsbehandlingstid i sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, men den vurderes at variere betydeligt kommunerne imellem. Forslaget vil ikke betyde en væsentlig forlængelse af sagsbehandlingstiden for de fleste par.

Det foreslås med lovforslaget, at enheden kan videregive oplysninger om parter til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og politiet i sager, hvor enheden har afslået parternes ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne med henvisning til, at der var tale om et proformaægteskab i strid med den foreslåede § 8 a i ægteskabsloven, eller at parterne ikke havde lovligt ophold i Danmark efter § 11 a i ægteskabsloven. Det foreslås endvidere, at enheden kan foretage videregivelse af oplysninger til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og politiet, i sager, hvor den borgerlige vielsesmyndighed har afvist at foretage vielsen af disse grunde. For så vidt angår de persondataretlige overvejelser i denne henseende henvises til de specielle bemærkninger til § 1, nr. 12.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 13. juni 2018 til den 3. august 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesty International, Anerkendte og godkendte trossamfund, Ankestyrelsen, Byretterne, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Danes Worldwide, Danish Biometrics, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Provsteforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureauforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Familieadvokater, Datatilsynet, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Danske Præsteforening, Den katolske Kirke i Danmark, Det færøske sundheds- og indenrigsministerium, Det grønlandske departement for sociale anliggender og justitsvæsenet, Det Kriminalpræventive Råd, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Domstolsstyrelsen, Finansrådet, Flygt-

ningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af DJØF'ere i Statsforvaltningen, Foreningen af Offentlige Chefer i Statsforvaltningen, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, HK/Danmark, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Kirkernes Integrationstjeneste, KL, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Københavns Byret, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen af kvindekrisecentre (LOKK), Mellempfolkeligt Samvirke, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Red Barnet, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, SOS mod Racisme, Statsforvaltningen, Udlændingenævnet, UNHCR Regional Representation for Northern Europe, Work-live-stay southern denmark, Ældresagen, Ægteskab uden grænser, Aarhus Erhverv / International Community og 3F.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Mindreudgift for kommunerne på 4,0 mio. kr. årligt (2019-pl)	Merudgift for kommunerne på 0,3 mio. kr. årligt (2019-pl)
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Forslaget kan medføre, at nogle par vil opleve øgede krav til dokumentation af deres forhold i forbindelse med prøvelsen af ægteskabsbetingelserne. Såfremt der er mistanke om proformaægteskab eller brug af falske dokumenter, vil et par blive indkaldt til samtale i forbindelse med prøvelsen af ægteskabsbetingelserne.

Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X
---	----	--------------

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ægteskabsloven indeholder en række betingelser for, at et par kan indgå ægteskab i Danmark. Disse betingelser fremgår af §§ 2, 3, 6-10, 11 a og 11 b. At der er tale om et proformaægteskab med det afgørende formål at opnå ret til ophold i Danmark eller i et andet EU-/EØS-land, har ingen betydning for, hvorvidt ægteskabsbetingelserne er opfyldte.

Det foreslås, at det som § 8 a i ægteskabsloven indsættes som betingelse for at indgå ægteskab i Danmark, at der ikke er bestemte grunde til at antage, at der er tale om et proformaægteskab med det afgørende formål at opnå ret til ophold i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz. Det foreslås således indsat som ægteskabsbetingelse, at der ikke er tale om et proformaægteskab med henblik på opnåelse af ret til ophold i de nævnte lande.

Med bestemmelsen defineres et proformaægteskab som et ægteskab, der indgås med det afgørende formål at opnå opholdsret. Proformaægteskab kan også indgås med andre formål f.eks. at begrænse betaling af arveafgift eller skat, men sådanne proformaægteskaber er ikke omfattede af den foreslåede bestemmelse.

Overholdelsen af den foreslåede bestemmelse i § 8 a vil blive prøvet i forbindelse med prøvelsen af de øvrige ægteskabsbetingelser forud for vielsen. Med den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven foreslås det, at Statsforvaltningen tillægges kompetencen til at prøve ægteskabsbetingelserne for par, hvor begge parter ikke har dansk eller nordisk statsborgerskab, tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne. Prøvelsen af ægteskabsbetingelserne, herunder forbuddet mod proformaægteskab, vil således i alle tilfælde, hvor der objektivt er en risiko for, at der er tale om et proformaægteskab med henblik på at opnå ret til ophold i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz, blive foretaget af Statsforvaltningen. For så vidt angår forslaget om at placere kompetencen til at prøve ægteskabsbetingelserne i de nævnte situationer hos en specialiseret enhed i Statsforvaltningen henvises til lovforslagets § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil samt til de almindelige bemærkninger, punkt 3.2.2. og 3.2.3.

Der kan kun træffes afgørelse om, at ægteskabsbetingelsen i § 8 a ikke er opfyldt, hvis der foreligger et sikkert grundlag for at antage, at ægteskabet indgås med det i bestemmelsen beskrevne formål. En formodning om, at der er tale om et proformaægteskab, vil således ikke være tilstrækkelig til at træffe afgørelse om, at § 8 a ikke er opfyldt. Ønske om at opnå ret til ophold i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz skal være det afgørende formål med indgåelsen af ægteskabet for, at ægteskabsbetingelsen ikke er opfyldt. Dette er i overensstemmelse med § 9, stk. 12, i udlændingeloven om nægtelse af opholdstilladelse på baggrund af proformaægteskab.

Ved afgørelsen af, om der foreligger bestemte grunde for at antage, at der er tale om et proformaægteskab omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 8 a, skal prøvelsesmyndigheden tage hensyn til samtlige forhold i sagen. Der vil for eksempel kunne inddrages forhold som parternes manglende samliv på fælles bopæl, parternes manglende evne til at kommunikere på samme sprog, en stor aldersforskel mellem parterne samt parternes manglende eller begrænsede personlige kendskab til hinanden. Det vil også kunne indgå i vurderingen, om den part, der er EU-statsborger m.v., tidligere har været gift med en tredjelandsstatsborger, og dette ægteskab er blevet opløst kort tid efter, at tredjelandsstatsborgeren har opnået ret til ophold i EU efter reglerne om familiesammenføring på grundlag af ægteskabet med EU-statsborgeren.

Der er tale om en samlet vurdering af sagen. Et ægteskab betragtes således ikke nødvendigvis som et proformaægteskab, alene fordi der som beskrevet ovenfor er f.eks. stor aldersforskel mellem parterne, eller parret ikke har boet sammen. Såfremt parterne har et reelt følelsesmæssigt forhold til hinanden og f.eks. har boet sammen i en længere periode, men deres motiv for at indgå ægteskab på netop dette tidspunkt er at opnå familiesammenføring med henblik på at sikre den enes ret til ophold i EU, f.eks. fordi dennes opholdsgrundlag udløber, er der ikke tale om et proformaægteskab omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Statsforvaltningen kan ved prøvelsen af, hvorvidt der er tale om et proformaægteskab, indhente oplysninger fra parterne. Hvis der er behov for oplysninger fra andre myndigheder, anmoder Statsforvaltningen parret om at fremlægge dem. Det kan f.eks. være oplysninger om opholdstilladelser m.v., bopælsregistrering og tidligere ægteskaber. Det vil i mange tilfælde være muligt at konstatere på skriftligt grundlag, at der ikke er tale om et proformaægteskab, f.eks. fordi parret kan dokumentere at have boet sammen i en årrække, eller at de har fælles børn eller har fælles økonomi, herunder optaget større lån sammen.

Hvis det ikke kan afklares på skriftligt grundlag, om der er tale om et proformaægteskab, eller om parret anvender falske dokumenter, skal prøvelsesmyndigheden indkalde parret til en samtale som led i prøvelsen. Der henvises i denne forbindelse til lovforslagets § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

Hvis vielsesmyndigheden, uanset Statsforvaltningens prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, finder, at der er tale om et proformaægteskab i strid med den foreslåede § 8 a i ægteskabsloven, skal vielsesmyndigheden efter § 19, stk. 3, i ægteskabsloven afslå at foretage vielsen. Tilsvarende gælder i andre situationer, hvor vielsesmyndigheden finder, at der er andre af ægteskabsbetingelserne, der ikke er opfyldte, eller at en part ved vielsen ikke er i stand til at handle fornuftsmæssigt. Bestemmelsen medfører ikke en forpligtelse for vielsesmyndigheden til at foretage en undersøgelse af, hvorvidt der er tale om et proformaægteskab i strid med § 8 a i ægteskabsloven, men alene en pligt til at reagere, hvis vielsesmyndigheden bliver opmærksom på, at der er tale om et proformaægteskab, f.eks. fordi det ved vielsen er tydeligt, at parterne ikke kender hinanden.

Efter den i lovforslagets § 1, nr. 12, foreslåede § 22 a, stk. 2, i ægteskabsloven skal den borgerlige vielsesmyndighed, dvs. kommunen, foretage indberetning til Statsforvaltningen, hvis vielse efter § 19, stk. 3, afslås med henvisning til, at der er tale om et proformaægteskab i strid med den foreslåede § 8 a, eller parret ikke opfylder kravene i § 11 a i ægteskabsloven om lovligt ophold i Danmark.

Den foreslåede bestemmelse er begrundet i ønsket om at stoppe muligheden for, at personer, der ikke er statsborgere i en EU-/EØS-stat (tredjelandstatsborgere), kan ansøge om familiesammenføring på baggrund af et dansk proformaægteskab og dermed opnå ret til ophold i EU.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 3.1.2. og 3.1.3.

Til nr. 2

Det fremgår af § 11 a, stk. 1, i ægteskabsloven, at det er en betingelse for indgåelse af ægteskab, at begge parter har enten dansk indfødsret eller lovligt ophold i Danmark efter visse bestemmelser i udlændingeloven. Lovligt ophold skal således hvile på ret til ophold efter udlændingelovens §§ 1-3 a, § 4 b, § 5, stk. 2, eller § 6 eller en opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-9 f eller 9 i-9 n.

Det foreslås, at § 11 a, stk. 1, ændres således, at henvisningen til, at kravet om lovligt ophold kan opfyldes ved ophold efter § 5, stk. 2, i udlændingeloven, udgår.

Det foreslås endvidere, at de øvrige henvisninger til udlændingeloven ændres, således at der tillige henvises til §§ 9 p og 9 q i udlændingeloven. Denne ændring indebærer, at opholdstilladelse efter §§ 9 p

og 9 q i udlændingeloven også betragtes som lovligt ophold, der kan danne grundlag for, at ægteskab kan indgås her i landet, jf. § 11 a, stk. 1, i ægteskabsloven.

Den foreslåede ændring, hvorefter henvisningen til § 5, stk. 2, i udlændingeloven udgår, er begrundet i, at muligheden efter ægteskabsloven for at give dispensation fra alderskravet på 18 år for indgåelse af ægteskab blev ophævet med § 1, nr. 1, i lov nr. 81 af 24. januar 2017 om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, udlændingeloven og værgemålsloven (Afskaffelse af muligheden for dispensation fra alderskrav ved indgåelse af ægteskab, anerkendelse af udenlandske ægteskaber og forhøjelse af gebyret for prøvelse af ægteskabsbetingelserne). Det fremgår af § 5, stk. 2, i udlændingeloven, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler om, at børn under 18 år, der har fast ophold hos en forældremyndighedsindehaver i Danmark, er fritaget for opholdstilladelse. Idet § 5, stk. 2, i udlændingeloven alene omhandler børn under 18 år, og da børn under 18 år med vedtagelsen af lov nr. 81 af 24. januar 2017 ikke kan indgå ægteskab, er henvisningen i § 11 a, stk. 1, i ægteskabsloven til § 5, stk. 2, i udlændingeloven uden indhold. Det foreslås derfor, at henvisningen udgår.

Den foreslåede indsættelse af henvisningen til § 9 p i udlændingeloven er begrundet i, at der med § 1, nr. 47, i lov nr. 1488 af 23. december 2014 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven og lov om Det Centrale Personregister (Reform af international rekruttering m.v.) blev indsat en ny bestemmelse som § 9 p i udlændingeloven. Bestemmelsen omhandler opholdstilladelse til en udlænding, der ifølge Danmarks internationale forpligtelser er berettiget til at arbejde i Danmark.

Den foreslåede indsættelse af henvisningen til § 9 q i udlændingeloven er begrundet i, at der med § 1, nr. 18, i lov nr. 317 af 25. april 2018 om ændring af udlændingeloven og integrationsloven (Opholdstilladelse ved pensionering til tidligere ansatte ved herværende internationale organisationer m.v.) blev indsat en ny bestemmelse som § 9 q i udlændingeloven. Bestemmelsen omhandler opholdstilladelse til en udlænding, som er fyldt 60 år, som er gået på pension som følge af ansættelsesstedets fastsatte pensionsalder og ikke længere er erhvervsaktiv, og som uafbrudt har boet lovligt her i landet i de sidste 12 år og i hele denne periode har haft opholdstilladelse efter § 47, stk. 1, 1. pkt., i udlændingeloven som ansat ved en herværende international organisation, EU-institution el.lign.

Til nr. 3

Det fremgår af § 11 b, 1. pkt., i ægteskabsloven, at i tilfælde, hvor en part ikke har dansk indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande eller opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-9 f eller 9 i-9 n, og hvor den anden part har indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande eller opholdstilladelse efter de nævnte bestemmelser i udlændingeloven, er det en betingelse for at indgå ægteskabet, at hver af parterne har afgivet erklæring om at være bekendt med bestemmelserne i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, og § 9, stk. 2-14 og 30. Disse bestemmelser omhandler familiesammenføring på baggrund af ægteskab eller fast samlivsforhold. Bestemmelsen finder ikke anvendelse i de i § 11 b, 2. pkt., i ægteskabsloven omtalte situationer.

Det foreslås for det første, at henvisningen i § 11 b, 1. pkt., i ægteskabsloven til udlændingeloven ændres, således at der tillige henvises til §§ 9 p og 9 q i udlændingeloven.

Det foreslås for det andet, at henvisningen til § 9, stk. 1, nr. 1, stk. 2-14 og 30, i udlændingeloven ændres til § 9, stk. 1, nr. 1, og § 9 stk. 2-6, 8-18, 34 og 35, i udlændingeloven.

Den foreslåede ændring, hvorefter der i bestemmelsen også henvises til §§ 9 p og 9 q i udlændingeloven, indebærer, at opholdstilladelse efter disse bestemmelser for en af parterne medfører, at § 11 b, 1. pkt., i ægteskabsloven om afgivelse af erklæring om at være bekendt med de i bestemmelsen nævnte regler i udlændingeloven, finder anvendelse.

Den foreslåede ændring, hvorefter der i bestemmelsen henvises til § 9, stk. 1, nr. 1, og § 9, stk. 2-6, 8-18, 34 og 35, betyder, at i tilfælde, hvor en part ikke har dansk indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande eller opholdstilladelse efter de nævnte bestemmelser i udlændingeloven, og hvor den anden part har indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande eller opholdstilladelse efter de nævnte bestemmelser i udlændingeloven, er det en betingelse for at indgå ægteskabet, at hver af parterne har afgivet erklæring om at være bekendt med de nævnte bestemmelser i udlændingeloven.

De foreslåede ændringer er for det første begrundede i, at der med § 1, nr. 47, i lov nr. 1488 af 23. december 2014 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven og lov om Det Centrale Personregister (Reform af international rekruttering m.v.) blev indsat en ny bestemmelse som § 9 p i udlændingeloven. Bestemmelsen omhandler opholdstilladelse til en udlænding, der ifølge Danmarks internationale forpligtelser er berettiget til at arbejde i Danmark.

De foreslåede ændringer er for det andet begrundet i, at der med § 1, nr. 18, i lov nr. 317 af 25. april 2018 om ændring af udlændingeloven og integrationsloven (Opholdstilladelse ved pensionering til tidligere ansatte ved herværende internationale organisationer m.v.) blev indsat en ny bestemmelse som § 9 q i udlændingeloven. Bestemmelsen omhandler opholdstilladelse til en udlænding, som er fyldt 60 år, som er gået på pension som følge af ansættelsesstedets fastsatte pensionsalder og ikke længere er erhvervsaktiv, og som uafbrudt har boet lovligt her i landet i de sidste 12 år og i hele denne periode har haft opholdstilladelse efter § 47, stk. 1, 1. pkt., i udlændingeloven som ansat ved en herværende international organisation, EU-institution el.lign.

De foreslåede ændringer er endeligt begrundet i, at reglerne om familiesammenføring på baggrund af ægteskab eller et fast samlivsforhold blev ændret ved lov nr. 742 af 8. juni 2018 om ændring af udlændingeloven (Reform af reglerne om ægtefællesammenføring med nyt integrationskrav i stedet for tilknytningskravet, skærpet boligkrav m.v.). Lovændringen indebærer bl.a., at der som betingelse for ægtefællesammenføring blev indført et nyt integrationskrav i stedet for tilknytningskravet, ligesom en række af betingelserne for ægtefællesammenføring blev skærpet. Der blev således indsat flere nye stykker i udlændingelovens § 9, og som følge heraf blev andre stykker i udlændingelovens § 9 rykket.

De foreslåede ændringer af § 11 b, 1. pkt., i ægteskabsloven er således konsekvensændringer som følge af indsættelsen af §§ 9 p og 9 q i udlændingeloven og de nye og ændrede regler om familiesammenføring på baggrund af ægteskab eller fast samlivsforhold i udlændingelovens § 9.

Til nr. 4

Det fremgår af § 13, stk. 1, 1. pkt., i ægteskabsloven, at prøvelse af ægteskabsbetingelserne foretages af formanden for kommunalbestyrelsen. I kommuner med magistratstyre eller styreform med administrativ ledelse fremgår det af § 13, stk. 1, 2. pkt., at prøvelsen i overensstemmelse med kommunens styrelsesvedtægt kan foretages af et magistratsmedlem henholdsvis en udvalgsformand. Det er således den kommunale prøvelsesmyndighed, der er tillagt kompetence til at foretage prøvelse af ægteskabsbetingelserne.

Det foreslås, at der i § 13, stk. 1, i ægteskabsloven som 3. *pkt.* indsættes en bestemmelse, hvorefter § 13, stk. 1, 1. og 2. pkt., i ægteskabsloven ikke finder anvendelse, når prøvelsen af ægteskabsbetingelserne skal foretages efter den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, hvorefter prøvelsen af ægteskabsbetingelser samles i en specialiseret enhed i Statsforvaltningen for sager, hvor begge parter ikke har dansk statsborgerskab, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, tidsubegrænset opholdstilladelse eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne, og der dermed kan være risiko for proformaægteskab med henblik på at opnå ret til ophold.

Såfremt kommunen er i tvivl om, hvorvidt kommunen har kompetence til at behandle en sag, f.eks. fordi der er tvivl om, hvorvidt en part har tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-retten, skal kommunen rette henvendelse til den specialiserede enhed i Statsforvaltningen, der vil yde hjælp og vejledning til afklaring af spørgsmålet.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6, og de almindelige bemærkninger, punkt 3.2.2. og 3.2.3.

Til nr. 5

Det fremgår af § 13, stk. 2, i ægteskabsloven, at prøvelse af ægteskabsbetingelserne foretages på det sted, dvs. i den kommune, hvor en af parterne bor. Hvis ingen af parterne har bopæl i Danmark, foretages prøvelsen på det sted, dvs. i den kommune, hvor en af parterne opholder sig.

Det foreslås, at det som § 13, stk. 2, 3. pkt., i ægteskabsloven indsættes, at bestemmelserne i § 13, stk. 2, om den stedlige kompetence til at prøve ægteskabsbetingelserne ikke finder anvendelse, når prøvelsen i den konkrete sag foretages af Statsforvaltningen efter den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, hvorefter prøvelsen af ægteskabsbetingelser samles i én specialiseret enhed i Statsforvaltningen for sager, hvor begge parter ikke har dansk statsborgerskab, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, tidsubegrænset opholdstilladelse eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne, og der dermed kan være risiko for proformaægteskab med henblik på at opnå ret til ophold. Der er i sager omfattet af § 13, stk. 3, således ikke behov for at regulere den stedlige kompetence til at foretage prøvelsen af ægteskabsbetingelserne.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6, og de almindelige bemærkninger, punkt 3.2.2. og 3.2.3.

Til nr. 6

Det fremgår af § 13, stk. 1, i ægteskabsloven, at kompetencen til at foretage prøvelse af ægteskabsbetingelserne er tillagt formanden for kommunalbestyrelsen, henholdsvis et magistratsmedlem eller en udvalgsformand i kommuner med magistratstyre eller delt administrativ ledelse. Det er i praksis den kommunale forvaltning, der foretager prøvelsen af ægteskabsbetingelserne.

Bestemmelsen finder også anvendelse for par, der ikke har bopæl i Danmark. Den stedlige kompetence, dvs. hvilken kommune der foretager prøvelsen af ægteskabsbetingelserne, er reguleret i § 13, stk. 2, i ægteskabsloven. Hvis ægteskabsbetingelserne er opfyldte, udsteder kommunen efter § 19, stk. 1, i ægteskabsloven en prøvelsesattest, hvorefter parret kan blive gift.

Efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven skal par, hvor ingen af parterne har bopæl i Danmark, betale et gebyr for prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Gebyret betales ved indgivelse af anmodningen om prøvelse. Gebyret reguleres en gang årligt den 1. januar med det generelle pris- og lønindeks og afrundes til nærmeste med ti delelige beløb i kroner. Gebyret udgør 870 kr. i 2018.

Det foreslås, at § 13, stk. 3, i ægteskabsloven ophæves, og at der i stedet indsættes to nye bestemmelser som § 13, stk. 3 og 4.

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 3 foreslås det, at Statsforvaltningen tillægges kompetencen til at foretage prøvelsen af ægteskabsbetingelserne for par, hvor ikke begge parter har dansk indfødsret,

statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne.

Tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark kan meddeles, hvis betingelserne i udlændingelovens § 11 er opfyldte. Udlændinge, der er omfattede af EU-reglerne om fri bevægelighed, har som udgangspunkt ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne efter fem års lovligt uafbrudt ophold her i landet, jf. § 19 i bekendtgørelse nr. 474 af 12. maj 2011 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler (EU-opholdsbekendtgørelsen). Statsforvaltningens prøvelseskompetence er afgrænset til denne personkreds med henblik på at sikre, at Statsforvaltningen behandler alle sager, hvor der er en risiko for proformaægteskaber, og at der ikke åbnes op for omgåelse. Der henvises i denne forbindelse til de almindelige bemærkninger, punkt 3.2.2. og 3.2.3.

Med bestemmelsen flyttes prøvelsen af ægteskabsbetingelserne for de nævnte par fra kommunen til Statsforvaltningen. Det er således Statsforvaltningen, der for de pågældende par efter § 19 i ægteskabsloven skal udstede en prøvelsesattest for, at parret kan blive gift. Prøvelsesopgaven skal i Statsforvaltningen varetages af en specialiseret enhed, der har de nødvendige og specialiserede kompetencer inden for ægthedsvurderingen af dokumenter og undersøgelse af proformaægteskaber. Der henvises i denne forbindelse til de almindelige bemærkninger, punkt 3.2.2. og 3.2.3.

Statsforvaltningen kan inden for rammerne af ægteskabsloven tilrettelægge prøvelsen af ægteskabsbetingelserne for de omfattede par, herunder tage de nødvendige hensyn til at par omfattet af Statsforvaltningens kompetence typisk ikke har bopæl i Danmark. Det er forudsat, at Statsforvaltningen tilrettelægger prøvelsen, så den bliver så enkel, hurtig og smidig som muligt, samtidigt med, at Statsforvaltningen sikrer, at ægteskabsbetingelserne er opfyldte, herunder at der ikke er tale om et proformaægteskab, og at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes afgørelse.

Det forventes, at sagerne i de fleste tilfælde kan afgøres på skriftligt grundlag. Foreligger der mistanke om proformaægteskab, hvorved ægteskabsbetingelsen i den med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a i ægteskabsloven ikke er opfyldt, eller mistanke om, at parret anvender falske dokumenter, skal Statsforvaltningen indkalde parret til en samtale og eventuel ægthedsvurdering af deres dokumenter, inden Statsforvaltningen træffer afgørelse. Dette gælder dog ikke, hvis Statsforvaltningen på skriftligt grundlag kan konstatere, at en eller flere ægteskabsbetingelser ikke er opfyldte, og at der derfor uden en samtale kan træffes afgørelse om, at der ikke kan udstedes en prøvelsesattest, hvorved parret ikke kan blive viet i Danmark. Sagerne kan også afgøres på skriftligt grundlag, hvis det på skriftligt grundlag kan konstateres, at der anvendes falske dokumenter.

Statsforvaltningen skal for de par, der omfattes af den foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 3, i ægteskabsloven foretage prøvelsen af alle betingelser for at indgå ægteskab efter kapitel 1 i ægteskabsloven. Dette indebærer også, at Statsforvaltningen skal tage stilling til, om der kan gives dispensation fra ægteskabsbetingelserne efter de i kapitel 1 i ægteskabsloven anførte bestemmelser herom. Statsforvaltningen kan således efter § 4 i ægteskabsloven give tilladelse til, at en person under værgemål efter §§ 5 eller 6 i værgemålsloven kan indgå ægteskab, uanset at værgeren nægter at give samtykke hertil efter § 3 i ægteskabsloven. Statsforvaltningen kan endvidere efter § 10, stk. 2, i ægteskabsloven give tilladelse til, at ægteskabsbetingelsen i § 10, stk. 1, i ægteskabsloven om afslutning af skifte af en afdød ægtefælles dødsbo fraviges. Endelig kan Statsforvaltningen give tilladelse efter § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven til, at kravet i § 11 a, stk. 1, om dansk indfødsret eller lovligt ophold i Danmark fraviges, hvis ganske særlige omstændigheder taler derfor.

Såfremt Statsforvaltningen finder, at ægteskabsbetingelserne i kapitel 1 i ægteskabsloven er opfyldte, skal Statsforvaltningen som prøvelsesmyndighed i lighed med kommunen som prøvelsesmyndighed udstede

en prøvelsesattest efter § 19, stk. 1, i ægteskabsloven. Det foreslås med den i lovforslagets § 1, nr. 10, foreslåede § 19, stk. 1, 4. pkt., at Statsforvaltningen skal sende prøvelsesattesten og relevante dokumenter digitalt til vielsesmyndigheden, dvs. typisk vielsesmyndigheden i den kommune, hvor det pågældende par ønsker at blive gift. Der henvises til denne bestemmelse og bemærkningerne hertil.

Børne- og socialministeren har efter § 58 b, stk. 2, i ægteskabsloven hjemmel til at fastsætte regler om behandlingen af sager efter kapitel 1 i ægteskabsloven. Bemyndigelsen er udnyttet til udstedelse af bekendtgørelse nr. 1493 af 11. december 2017 om indgåelse af ægteskab. Regler udstedt i medfør af § 58 b, stk. 2, vil også finde anvendelse for Statsforvaltningens behandling af sager om prøvelse af ægteskabsbetingelserne efter den foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven.

Det er intentionen, at opgaven med prøvelse af ægteskabsbetingelserne for de par, der er omfattede af den foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, varetages af det kommende Familieretshus. Opgaven vil i Familieretshuset fortsat blive varetaget af den specialiserede enhed. Overførslen af prøvelsesopgaven fra Statsforvaltningen til Familieretshuset pr. 1. april 2019 forventes gennemført ved et særskilt lovforslag.

Den gældende bestemmelse i § 13, stk. 3, i ægteskabsloven om betaling af gebyr for prøvelse af ægteskabsbetingelserne foreslås flyttet til § 13, stk. 4, i ægteskabsloven og ændret således, at der betales et gebyr for indgivelse af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne i sager, der er omfattede af den foreslåede § 13, stk. 3, hvorefter prøvelsen af ægteskabsbetingelserne som nævnt ovenfor for visse par med relation til udlandet foretages af Statsforvaltningen.

Det foreslås endvidere, at gebyrets størrelse fastsættes og reguleres af børne- og socialministeren, således at det svarer til omkostningerne ved Statsforvaltningens behandling af ansøgninger om prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Endelig foreslås det, at børne- og socialministeren bemyndiges til at fastsætte regler om betaling af gebyret.

Med den foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 4, 1. pkt., skal der fortsat betales et gebyr for prøvelse af ægteskabsbetingelserne for visse par med relation til udlandet. Af hensyn til at opnå et hensigtsmæssigt og administrerbart system foreslås det, at afgrænsningen af personkredsen, der skal betale gebyr, følger afgrænsningen af, hvilke sager der skal behandles af Statsforvaltningen efter den foreslåede § 13, stk. 3.

Dette betyder, at bl.a. par bestående af to danske statsborgere, der er bosat i udlandet, der efter gældende ret skal betale et gebyr for prøvelsen af ægteskabsbetingelserne, efter den foreslåede bestemmelse ikke skal betale gebyr, da de ikke foreslås at være omfattet af Statsforvaltningens kompetence efter den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3. Tilsvarende gælder to statsborgere fra de øvrige nordiske lande, som ikke er bosat i Danmark.

Omvendt betyder den foreslåede bestemmelse, at et par bosiddende i Danmark, hvor ingen af dem har dansk indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, tidsubegrænset opholdstilladelse eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne, efter den foreslåede bestemmelse skal betale et gebyr for prøvelsen, hvilket ikke er tilfældet efter gældende ret. Tilsvarende gør sig gældende for et par, hvor den ene er bosat i Danmark og har dansk indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, tidsubegrænset opholdstilladelse eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne, mens dette ikke gør sig gældende for den anden.

Gebyret for indgivelse af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne omfattet af § 13, stk. 3, i ægteskabsloven skal betales ved indgivelsen af ansøgningen. Hvis gebyret ikke betales samtidigt med indgivelsen af ansøgningen, kan Statsforvaltningen afvise at behandle ansøgningen. I praksis vil

Statsforvaltningen normalt rette henvendelse om betaling af gebyret til ansøgerne. Hvis parret fortsat ikke betaler gebyret, afviser Statsforvaltningen at behandle ansøgningen.

Det foreslås med § 13, stk. 4, 2. og 3. pkt., i ægteskabsloven, at gebyret fastsættes af børne- og socialministeren, således at det dækker omkostningerne ved Statsforvaltningens sagsbehandling. Der er således tale om et ikke-fiskalt gebyr. Den foreslåede bestemmelse svarer til reguleringen af gebyret for indgivelse af anmodning om separation eller skilsmisse efter § 39 i ægteskabsloven.

Omkostningerne til Statsforvaltningens sagsbehandling vil blive beregnet i henhold til Budgetvejledning 2016 (punkt 2.3.1). Størrelsen af gebyret og ændringer heri offentliggøres i den af Børne- og Socialministeriet udstedte årlige vejledning om regulering af visse satser m.v. på Børne- og Socialministeriets område.

Det foreslås endelig med § 13, stk. 4, 4. pkt., i ægteskabsloven, at børne- og socialministeren gives bemyndigelse til at fastsætte regler om betaling af gebyret. Der vil således kunne fastsættes praktiske regler om, hvordan gebyret skal betales.

Det bemærkes, at udover gebyret efter den foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 4, kan de omhandlede par også pålægges at afholde udgifter til oversættelse af dokumenter og til tolkning efter bestemmelser fastsat i medfør af § 13, stk. 4, i ægteskabsloven, der foreslås at blive § 13, stk. 5. Sidstnævnte bestemmelse foreslås ændret ved lovforslagets § 1, nr. 7, hvortil der henvises.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 3.2.2. og 3.2.3.

Til nr. 7

Det fremgår af § 13, stk. 4, 2. pkt., i ægteskabsloven, der med lovforslagets § 1, nr. 6, bliver § 13, stk. 5, 2. pkt., at børne- og socialministeren kan fastsætte regler om betaling af udgifter ved medvirken af tolk i forbindelse med prøvelse af ægteskabsbetingelserne i tilfælde, hvor ingen af parterne har bopæl i Danmark.

Bemyndigelsen er udnyttet til udstedelse af bekendtgørelse nr. 1493 af 11. december 2017 om indgåelse af ægteskab. Det fremgår af § 4, stk. 2, i bekendtgørelsen, at prøvelsesmyndigheden kan tilkalde en tolk, der er uddannet translatør el.lign., hvis der i forbindelse med prøvelsen er behov for tolkning, og at udgiften hertil afholdes af parterne, hvis ingen af dem har bopæl i Danmark, dog ikke hvis de er nordiske statsborgere. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at prøvelsesmyndigheden kan bestemme, at parterne skal stille sikkerhed for betalingen af udgifterne til translatøren.

Hvis det er muligt at behandle sagen på betryggende vis uden tolkebistand, f.eks. fordi prøvelsesmyndighedens medarbejdere behersker det fremmede sprog, er det ikke nødvendigt at tilkalde en tolk.

Det bemærkes, at det følger af artikel 2, stk. 1, i nordisk konvention af 17. juni 1981 om nordiske statsborgeres ret til at anvende deres eget sprog i et andet nordisk land, jf. bekendtgørelse nr. 16 af 10. marts 1987, Lovtidende C, at en nordisk borger skal kunne anvende sit eget sprog ved henvendelse til myndigheder i et andet nordisk land. Prøvelsesmyndigheden kan derfor ikke kræve, at nordiske borgere afholder udgifter til tolkning.

Det foreslås, at bemyndigelsen i § 13, stk. 4, 2. pkt., i ægteskabsloven, der med lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås at blive § 13, stk. 5, 2. pkt., udvides, således at børne- og socialministeren også kan fastsætte regler om betaling for tolkning i forbindelse med prøvelsen af ægteskabsbetingelserne, hvis prøvelsen foretages af Statsforvaltningen efter den med lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven.

Med ændringen udvides forpligtelsen til at betale for tolkning i forbindelse med prøvelsen af ægteskabsbetingelserne således, at også par, hvor begge parter ikke er danske eller nordiske statsborgere eller har tidsubegrænset opholdstilladelse eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne, skal betale for tolkning. Statsforvaltningen vil således have mulighed for i alle prøvelsessager efter den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, at opkræve betaling for tolkning. Bestemmelsen vil være relevant for Statsforvaltningens brug af tolkning i forbindelse med samtale til undersøgelse af, hvorvidt der er tale om et proformaægteskab.

Det foreslås, at muligheden for, at kommunen som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 1, i ægteskabsloven kan opkræve betaling for tolkning fra par, der ikke har bopæl i Danmark, men som heller ikke er omfattet af Statsforvaltningens kompetence efter den foreslåede § 13, stk. 3, videreføres uændret.

Bemyndigelsen påtænkes udnyttet på samme måde som efter gældende ret, således at der fastsættes regler om, at det er prøvelsesmyndigheden, der beslutter, om der er behov for tolkning. Endvidere påtænkes der ligeledes i overensstemmelse med gældende ret fastsat bestemmelser om, at prøvelsesmyndigheden kan beslutte, at parterne skal stille sikkerhed for betalingen.

Med den foreslåede ændring supplerer § 13, stk. 5, 2. pkt., den gældende bemyndigelse i § 13, stk. 4, 1. pkt., i ægteskabsloven, der med lovforslagets § 1, nr. 6, bliver § 13, stk. 5, 1. pkt. Efter denne bestemmelse kan børne- og socialministeren fastsætte regler om betaling af udgifter til oversættelse af dokumenter, der er nødvendige i forbindelse med prøvelse af ægteskabsbetingelserne.

Den foreslåede ændring er begrundet i, at staten ikke bør afholde udgifterne til tolkning for par, der ønsker at blive gift i Danmark, og hvor begge parter ikke har dansk indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, tidsubegrænset opholdstilladelse eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 3.2.2. og 3.2.3.

Til nr. 8

Det fremgår af § 18, stk. 1, 2. pkt., i ægteskabsloven, at borgerlig vielse foretages af de prøvelsesmyndigheder, der er nævnt i § 13, stk. 1, i ægteskabsloven, dvs. af kommunalbestyrelsens formand, et magistratsmedlem eller en udvalgsformand afhængig af styreformen i den pågældende kommune. Det fremgår videre af § 18, stk. 2, i ægteskabsloven, at prøvelsesmyndigheden kan bemyndige en eller flere personer til på sit ansvar at foretage vielser.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 18, stk. 2, ændres, således at det alene er prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 1, der kan bemyndige en eller flere personer til på sit ansvar at foretage vielser. Der er således tale om en videreførelse af gældende ret.

Den foreslåede ændring er begrundet i behovet for at præcisere, at adgangen til at delegere vielseskompetencen alene gælder kommunen som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 1, da det med den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven foreslås, at Statsforvaltningen er prøvelsesmyndighed i visse sager. Kompetencen til at foretage borgerlige vielser foreslås dermed uændret varetaget udelukkende af kommunen.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 3.2.2. og 3.2.3.

Til nr. 9

Det fremgår af § 19, stk. 1, 1. pkt., i ægteskabsloven, at vielse ikke må foretages, før en af de myndigheder, der er nævnt i § 13, stk. 1, har attesteret, at ægteskabsbetingelserne er opfyldte.

Det foreslås, at § 19, stk. 1, 1. pkt., ændres, således at det tilføjes, at vielse ikke må foretages, før en af de myndigheder, der er i nævnt i § 13, stk. 1 eller 3, har attesteret, at ægteskabsbetingelserne er opfyldte.

Det foreslås med den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven, at kompetencen til at foretage prøvelse af ægteskabsbetingelserne i visse sager tillægges Statsforvaltningen. Det vil i disse sager ikke være kommunen som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 1, men derimod Statsforvaltningen som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 3, der skal have udstedt en prøvelsesattest, førend vielsen kan foretages. Dette forhold skal afspejles i bestemmelsen i § 19, stk. 1, 1. pkt., i ægteskabsloven.

For så vidt angår fremsendelsen af prøvelsesattesten til den myndighed, der foretager vielsen, henvises til lovforslagets § 1, nr. 10, og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 3.2.2. og 3.2.3.

Til nr. 10

Det fremgår af § 19, stk. 1, i ægteskabsloven, at vielse ikke må foretages, før en af de myndigheder, der er nævnt i § 13, stk. 1, dvs. kommunen, ved en såkaldt prøvelsesattest har attesteret, at ægteskabsbetingelserne er opfyldte. Det fremgår videre af bestemmelsen, at prøvelsesattesten har gyldighed i 4 måneder, dog kun indtil det tidspunkt hvor parternes lovlige ophold i Danmark eventuelt ophører.

Det fremgår af § 6, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1493 af 11. december 2017 om indgåelse af ægteskab, der er udstedt med hjemmel i § 58 b, stk. 2, i ægteskabsloven, at hvis vielsen skal foretages af en anden myndighed end den myndighed, der har foretaget prøvelsen af ægteskabsbetingelserne, udleveres attesten til parterne, der afleverer attesten til vielsesmyndigheden. Bestemmelsen har navnlig betydning, når et par ønsker at blive viet kirkeligt.

Det foreslås, at der som *4. og 5. pkt.* indsættes bestemmelser i § 19, stk. 1, om, at prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 3, dvs. Statsforvaltningen, skal sende prøvelsesattesten samt relevante dokumenter, herunder dokumentation for parternes identitet, med en sikker digital postløsning til den myndighed, der efter § 15 i ægteskabsloven foretager vielsen. Det foreslås videre, at hvis det ikke er muligt at anvende en sikker digital postløsning, skal Statsforvaltningen som prøvelsesmyndighed fremsende dokumenterne med post.

Den foreslåede bestemmelse regulerer alene sagsgangen vedrørende prøvelsesattesten i sager, der er omfattet af Statsforvaltningens kompetence som prøvelsesmyndighed efter den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven. Dette betyder, at bestemmelsen alene finder anvendelse i sager, hvor begge parter ikke er danske eller nordiske statsborgere eller har tidsubegrænset opholdstilladelse eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne. For øvrige par, hvor prøvelsen af ægteskabsbetingelserne foretages af kommunen som prøvelsesmyndighed efter § 13, stk. 1, i ægteskabsloven, foreslås der ingen ændringer.

Det foreslås med bestemmelsen, at når Statsforvaltningen har konstateret, at ægteskabsbetingelserne efter kapitel 1 i ægteskabsloven er opfyldte, skal Statsforvaltningen udstede en prøvelsesattest. Statsforvaltningen skal sende attesten digitalt til den myndighed, der skal foretage vielsen, dvs. til kommunen, folkekirken eller et anerkendt trossamfund.

Prøvelsesattesten skal vedlægges relevante dokumenter. Det drejer sig om de dokumenter eller kopier af dokumenter, som parret har indsendt som dokumentation for deres identitet og lovlige ophold i Danmark. Begrundelsen for dette er, at den myndighed, der foretager vielsen, skal have mulighed for at sikre sig, at det par, der møder op for at blive gift, er det samme par, som prøvelsesattesten vedrører. Dermed forhindres misbrug og omgåelse af forbuddet mod proformaægteskaber.

Efter § 19, stk. 3, i ægteskabsloven, der ikke foreslås ændret med dette lovforslag, må vielsesmyndigheden aldrig foretage vielsen, hvis myndigheden er bekendt med, at ægteskabsbetingelserne ikke er opfyldte, herunder bl.a. at parret ikke har lovligt ophold i Danmark.

Statsforvaltningen skal anvende en sikker digital postløsning til fremsendelsen af prøvelsesattesten og de relevante medfølgende dokumenter til vielsesmyndigheden. Dette skyldes, at prøvelsesattesten og medfølgende dokumenter indeholder personoplysninger, der ikke bør videresendes ved brug af en usikker forbindelse. Såfremt vielsesmyndigheden ikke har adgang til en sikker digital postløsning, skal Statsforvaltningen fremsende prøvelsesattesten m.v. med almindelig brevpost.

Samtidig med fremsendelsen af prøvelsesattesten til vielsesmyndigheden, sender Statsforvaltningen en meddelelse herom til parret eller parrets repræsentant.

Par, der er omfattede af Statsforvaltningens foreslåede kompetence efter den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven kan ved indgivelse af ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne angive, hvilken myndighed der skal forestå vielsen. Hvis parret ikke har angivet dette i ansøgningen, skal Statsforvaltningen anmode parret om at oplyse det i forbindelse med, at Statsforvaltningen skal udstede prøvelsesattesten.

Hvis parret ændrer deres ønske om, hvilken myndighed der skal foretage vielsen efter, at Statsforvaltningen har udstedt prøvelsesattesten og fremsendt den til denne vielsesmyndighed, skal parret rette henvendelse til Statsforvaltningen. Statsforvaltningen skal herefter sende prøvelsesattesten m.v. til den vielsesmyndighed, som parret har valgt, og samtidigt orientere den myndighed, der tidligere har fået fremsendt prøvelsesattesten, om ændringen.

De foreslåede bestemmelser er begrundet i behovet for at regulere sagsgangen, når det med den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven foreslås, at Statsforvaltningen tillægges kompetencen til at prøve ægteskabsbetingelserne i visse sager. Dette forslag betyder, at i de sager, hvor Statsforvaltningen er prøvelsesmyndighed, varetages opgaven som prøvelsesmyndigheden og borgerlig vielsesmyndighed ikke længere af den samme myndighed. Såfremt den af Statsforvaltningen udstedte prøvelsesattest fremsendes til parterne selv med henblik på, at parterne videregiver attesten til vielsesmyndigheden, vil der være risiko for misbrug og omgåelse af forbuddet mod proformaægteskaber. Det findes derfor nødvendigt, at Statsforvaltningen fremsender prøvelsesattesten og kopi af identitetsdokumenter m.v. direkte til vielsesmyndigheden.

Til nr. 11

Gyldigheden af vielser er reguleret i § 21 i ægteskabsloven. Det fremgår af § 21, stk. 1, at en vielse kun er gyldig, hvis den er sket for en myndighed, der efter loven kan foretage vielser, og under iagttagelse af bestemmelsen i § 20, stk. 2, i ægteskabsloven om vielsesritualet. Det fremgår videre af bestemmelsen, at en vielse kun er gyldig, hvis begge parter ved vielsen var fyldt 18 år. Er en af betingelserne i § 21, stk. 1, ikke opfyldt, er vielsen ugyldig, hvilket betyder, at parterne ikke anses for ægtefæller. Dog kan Ankestyrelsen efter § 21, stk. 2, godkende en sådan vielse som gyldig, hvis særlige grunde taler herfor.

Det foreslås, at det indsættes som ugyldighedsgrund i § 21, stk. 1, 2. pkt., i ægteskabsloven, at der er tale om et proformaægteskab i strid med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a i ægteskabsloven.

Den foreslåede bestemmelse betyder, at såfremt der er tale om et proformaægteskab i strid med den foreslåede § 8 a, vil vielsen være ugyldig, og parterne anses ikke for ægtefæller.

Muligheden efter § 21, stk. 2, for at Ankestyrelsen kan godkende en vielse som gyldig, foreslås også at finde anvendelse for vielser, der er ugyldige som følge af, at der er tale om et proformaægteskab i strid

med den foreslåede § 8 a. Muligheden for efterfølgende godkendelse af en vielse som gyldig anvendes kun, hvis særlige grunde taler herfor. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis parterne efter indgåelsen af proformaægteskabet har etableret et egentligt samliv, således at der ikke længere er tale om et proformaægteskab, og dette samliv har været opretholdt i en længere årrække.

Den foreslåede § 21, stk. 1, 2. pkt., er begrundet i, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a foreslås, at der ikke kan indgås et proformaægteskab med henblik på at opnå ret til ophold. Hvis det forhold, at der er tale om et proformaægteskab, først opdages efter vielsen, bør ægteskabet ikke være gyldigt.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 3.1.2. og 3.1.3.

Til nr. 12

Det fremgår af § 22 a i ægteskabsloven, at prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 1, i ægteskabsloven og den borgerlige vielsesmyndighed skal indberette tilfælde, hvor der kan være grund til at antage, at det afgørende formål med ægteskabets indgåelse er at opnå opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 9, stk. 12. Der er således tale om en indberetningspligt i tilfælde, hvor der er grund til at antage, at der er tale om et proformaægteskab med henblik på at opnå ret til ophold i Danmark.

Indberetningen skal ske til Udlændingestyrelsen. Indberetningen har til formål at give Udlændingestyrelsen oplysninger, der kan anvendes ved Udlændingestyrelsens behandling af en eventuel senere ansøgning om familiesammenføring på baggrund af proformaægteskabet.

Det foreslås, at § 22 a affattes således, at *stk. 1, 1. pkt.* indeholder hjemmel for Statsforvaltningen til som prøvelsesmyndighed efter den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven at videregive oplysninger om par, hvis ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne Statsforvaltningen har afslået, fordi der er tale om et proformaægteskab i strid med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a i ægteskabsloven, eller fordi parterne ikke har lovligt ophold i Danmark, jf. § 11 a i ægteskabsloven. Oplysningerne kan videregives til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og politiet.

Det foreslås endvidere i *stk. 1, 1. pkt.*, at Statsforvaltningen kan videregive oplysninger til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og politiet, hvis der er foretaget en indberetning om parterne efter den foreslåede bestemmelse i § 22 a, stk. 2. Med § 22 a, stk. 2, foreslås det, at den borgerlige vielsesmyndighed, jf. § 18, jf. § 13, stk. 1, i ægteskabsloven skal indberette tilfælde, hvor foretagelse af en vielse afslås under henvisning til de nævnte bestemmelser i §§ 8 a eller 11 a i ægteskabsloven. Indberetningen skal ske til Statsforvaltningen. Der henvises til det nedenfor anførte om den foreslåede § 22 a, stk. 2.

Endelig foreslås det i *stk. 1, 2. pkt.*, at videregivelsen af oplysningerne kun kan ske, når Statsforvaltningen vurderer, at oplysningerne er nødvendige for den pågældende myndigheds varetagelse af opgaver efter udlændingelovgivningen og den strafferetlige lovgivning.

Med lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås det, at Statsforvaltningen foretager prøvelsen af ægteskabsbetingelserne for par, hvor ikke begge parter er danske eller nordiske statsborgere eller har tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne. Det er i disse sager, at der er en risiko for proformaægteskaber i strid med den foreslåede § 8 a, og der kan opstå spørgsmål om lovligt ophold efter § 11 a, herunder hvorvidt parrets dokumenter er ægte. Statsforvaltningen kan med den foreslåede § 22 a videregive oplysninger om parter, hvis ansøgning Statsforvaltningen har

afslået, fordi der er tale om et proformaægteskab i strid med den foreslåede § 8 a, eller fordi en eller begge parter ikke har eller på vielsestidspunktet ikke vil have lovligt ophold i Danmark, jf. § 11 a.

Den foreslåede bestemmelse giver hjemmel til videregivelse af oplysninger, men indeholder ikke en indberetningspligt for Statsforvaltningen. Hvorvidt der skal ske videregivelse, vil bero på Statsforvaltningens skønsmæssige vurdering af bl.a. oplysningernes karakter, parternes relation til Danmark og Udlændingestyrelsens, Styrelsen for International Rekruttering og Integrations og/eller politiets behov for oplysningerne. Videregivelse kan ske til politiet, Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration med henblik på anvendelse af de videregivne oplysninger til formål, der er knyttet til forebyggelse og hindring af proformaægteskaber og af opnåelse af ret til ophold på baggrund af et proformaægteskab. Videregivelse må endvidere ske med henblik på forebyggelse, hindring og efterforskning af strafbare handlinger i forbindelse med indgåelse af proformaægteskab samt til formål, der er knyttet til forebyggelse, hindring og efterforskning af personers ulovlige indrejse og ophold i Danmark, herunder ved brug af falske dokumenter. Statsforvaltningen skal i den konkrete sag vurdere, hvorvidt der skal ske videregivelse til en eller flere af de nævnte myndigheder på baggrund af den pågældende myndigheds behov for oplysningerne. For så vidt angår videregivelse til Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration skal det indgå i vurderingen af, om der skal ske videregivelse, hvilke typer af sager den pågældende myndighed behandler, og om oplysningerne vil kunne være af betydning for den pågældende myndighed.

De oplysninger, som det kan være relevant at videregive til de nævnte myndigheder, kan f.eks. vedrøre parrets statsborgerskabsforhold, opholdsgrundlag og årsagen til, at Statsforvaltningen har afslået ansøgningen om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, herunder oplysninger om parternes indbyrdes forhold og om tredjemand. Statsforvaltningen kan i tvivlstilfælde rette henvendelse til den pågældende myndighed med henblik på at få afklaret myndighedens behov for oplysningerne.

Statsforvaltningen skal oplyse parter om muligheden for videregivelse af oplysninger efter den foreslåede bestemmelse i § 22 a i forbindelse med, at parterne indgiver en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Ved indgivelse af ansøgningen giver parterne samtykke til, at der kan ske videregivelse. Dette vil fremgå af den digitale løsning og blanketten til ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, som parterne skal anvende, jf. § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1493 af 11. december 2017 om indgåelse af ægteskab.

Bestemmelsen medfører ikke en fravigelse af Statsforvaltningens almindelige forpligtelse til at rette henvendelse til politiet, hvis Statsforvaltningen har oplysninger om personer, der opholder sig ulovligt i Danmark. Det bemærkes dog, at parterne typisk vil indgive ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne fra udlandet.

Det foreslås med *stk. 2*, at den borgerlige vielsesmyndighed efter § 18, jf. § 13, stk. 1, i ægteskabsloven skal indberette tilfælde til Statsforvaltningen, hvor foretagelse af en vielse afslås under henvisning til manglende opfyldelse af ægteskabsbetingelserne i §§ 8 a eller 11 a i ægteskabsloven.

Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at Statsforvaltningen modtager oplysninger om sager, hvor den borgerlige vielsesmyndighed, dvs. kommunen, har afvist at foretage en vielse med henvisning til, at der er tale om et proformaægteskab i strid med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a i ægteskabsloven, eller at parterne ikke har lovligt ophold, jf. § 11 a i ægteskabsloven, selvom Statsforvaltningen har prøvet ægteskabsbetingelserne og meddelt parret tilladelse til at indgå ægteskab i Danmark. Bestemmelsen bygger på, at vielsesmyndigheden efter § 19, stk. 3, i ægteskabsloven aldrig må foretage en vielse, hvis det er myndigheden bekendt, at ægteskabsbetingelserne ikke er opfyldte, heller ikke selvom

en anden myndighed har prøvet ægteskabsbetingelserne. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

Hvis den borgerlige vielsesmyndighed afslår at foretage en vielse, fordi vielsesmyndigheden finder, at der er tale om et proformaægteskab, skal vielsesmyndigheden alene indberette til Statsforvaltningen, at den har afvist at foretage vielsen, men ikke årsagen hertil. Dette skyldes, at vielsesmyndigheden ellers skal videregive personoplysninger, som Statsforvaltningen ikke har behov for. Hvis parret indsender en ny anmodning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne til Statsforvaltningen, kan Statsforvaltningen med parrets samtykke indhente oplysningerne om afvisningen fra vielsesmyndigheden. Afviser parret at give samtykke til, at Statsforvaltningen indhenter oplysningerne, kan Statsforvaltningen efter den med lovforslagets § 1, nr. 17, foreslåede bestemmelse i § 58 f i ægteskabsloven tillægge det processuel skadevirkning og afslå ansøgningen.

Afslår vielsesmyndigheden at foretage vielsen under henvisning til manglende lovligt ophold i Danmark, meddeler vielsesmyndigheden ved indberetningen til Statsforvaltningen årsagen hertil.

Hvis Statsforvaltningen finder grundlag herfor, kan Statsforvaltningen efter den foreslåede bestemmelse i stk. 1 videregive oplysninger fra vielsesmyndigheden til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og politiet.

Statsforvaltningen skal sikre, at indberetning efter den foreslåede bestemmelse i § 22 a, stk. 2, kan foretages enkelt og ubureaukratisk. Statsforvaltningen skal endvidere sikre, at der sker registrering af indberetningerne med henblik på løbende udvikling af Statsforvaltningens prøvelse af ægteskabsbetingelserne samt i anonymiseret form til statistiske formål.

Den foreslåede bestemmelse medfører hverken en pligt til eller mulighed for, at den borgerlige vielsesmyndighed indberetter tilfælde, hvor foretagelse af vielsen er nægtet efter § 19, stk. 3, i ægteskabsloven med henvisning til, at andre ægteskabsbetingelserne end de i §§ 8 a eller 11 a anførte ikke er opfyldte.

De foreslåede bestemmelser i § 22 a indebærer, at der kan videregives personoplysninger fra Statsforvaltningen til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og politiet henholdsvis fra den borgerlige vielsesmyndighed til Statsforvaltningen, også selvom den pågældende ikke har givet samtykke til videregivelsen eller har trukket et samtykke tilbage. Der kan i visse tilfælde være tale om personoplysninger om rent private forhold, som er oplyst i forbindelse med Statsforvaltningens undersøgelse af, om der er tale om et proformaægteskab, eller i forbindelse med vielsesmyndighedens forberedelse af vielsen. Der kan endvidere være tale om oplysninger om strafbare forhold, såfremt sagen indeholder oplysninger om en parts brug af falske dokumenter eller ulovligt ophold i Danmark, eller der er tale om urigtig erklæring over for Statsforvaltningen efter § 162 i straffeloven, anvendelse af falske dokumenter efter § 171 i straffeloven eller ulovligt ophold i Danmark efter §§ 59 og 59 b i udlændingeloven.

Efter § 27 i forvaltningsloven har den, der virker inden for den offentlige forvaltning, tavshedspligt med hensyn til oplysninger om enkeltpersoners private forhold.

Det følger af § 28, stk. 1, i forvaltningsloven, at for manuel videregivelse af oplysninger om enkeltpersoner (personoplysninger) til en anden forvaltningsmyndighed gælder reglerne i §§ 6-8 og 10 og § 11, stk. 1, i lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven) og i artikel 5, stk. 1, litra a-c, artikel 6, artikel 7, stk. 3, 1. og 2. pkt., artikel 9 og 10 og artikel 77, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger

og om ophævelse af direktiv 95/46/EF, forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 (databeskyttelsesforordningen), jf. § 2, stk. 1, i databeskyttelsesloven. For videregivelse af personoplysninger til en anden forvaltningsmyndighed, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, finder reglerne i databeskyttelseslovgivningen anvendelse. Ved ”automatisk databehandling” forstås ”elektronisk databehandling”.

Endvidere følger det af § 29 i forvaltningsloven, at oplysninger om ansøgerens rent private forhold i sager, der rejses ved ansøgning, ikke må indhentes fra andre dele af forvaltningen eller fra en anden forvaltningsmyndighed. Dette gælder dog ikke, hvis ansøgeren har givet samtykke hertil, andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov eller særlige hensyn til ansøgeren eller tredjemand klart overstiger ansøgerens interesse i, at oplysningen ikke indhentes.

Det følger af artikel 5, stk. 1, litra a, i databeskyttelsesforordningen, at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede. Efter litra b i bestemmelsen skal personoplysninger indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål, og oplysningerne må ikke viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål. Endelig følger det af litra c, at behandlingen af persondataoplysninger skal være tilstrækkelig, relevant og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles. Den dataansvarlige er ansvarlig for og skal kunne påvise, at artikel 5, stk. 1, overholdes, jf. artikel 5, stk. 2.

Artikel 6 i forordningen regulerer, hvornår behandlingen af personoplysninger er lovlig. Efter artikel 6, stk. 1, litra a, er behandling af personoplysninger lovlig, hvis den registrerede har givet samtykke til behandling af sine personoplysninger til et eller flere specifikke formål. Behandlingen af personoplysninger er efter artikel 6, stk. 1, litra c og e, også lovlig, når behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, eller af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Når behandling til et andet formål end det, som personoplysningerne er indsamlet til, ikke er baseret på den registreredes samtykke, EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, skal der tages hensyn til en række omstændigheder for at afgøre, om behandling til et andet formål er foreneligt med det formål, som personoplysningerne oprindeligt blev indsamlet til. Der skal efter artikel 6, stk. 4, litra a og b, tages hensyn til enhver forbindelse mellem det formål, som personoplysningerne er indsamlet til, og formålet med den påtænkte viderebehandling og den sammenhæng, hvori personoplysningerne er blevet indsamlet, navnlig med hensyn til forholdet mellem den registrerede og den dataansvarlige. Der skal endvidere efter litra c tages hensyn til personoplysningernes art, herunder navnlig om behandlingen omfatter særlige kategorier af personoplysninger efter artikel 9 og straffedomme m.v. efter artikel 10. Endelig skal der efter litra d tages hensyn til den påtænkte viderebehandlings mulige konsekvenser for de registrerede.

Artikel 23, stk. 1, i forordningen indeholder mulighed for ved lovgivningsmæssige foranstaltninger i national ret at begrænse rækkevidden af artikel 5. Dette forudsætter bl.a., at begrænsningen er en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund af hensyn til bl.a. forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger og andre vigtige målsætninger i forbindelse med beskyttelse af en medlemsstats generelle samfundsinteresser.

Efter artikel 23, stk. 2, skal enhver lovgivningsmæssig foranstaltning, der er omhandlet i artikel 23, stk. 1, som minimum, hvor det er relevant, bl.a. indeholde bestemmelser vedrørende formålene med behandlingen, rækkevidden af de indførte begrænsninger og risiciene for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder.

Hvis behandling af personoplysninger er baseret på samtykke, skal den dataansvarlige efter artikel 7, stk. 1, i forordningen kunne påvise, at den registrerede har givet samtykke til behandlingen. Behandlingen

skal endvidere være omfattet af artikel 6 og 9. Den registrerede har efter artikel 7, stk. 3, til enhver tid ret til at trække sit samtykke tilbage. Tilbagetrækning af et samtykke berører dog ikke lovligheden af den behandling af oplysningerne, der er baseret på samtykke inden tilbagetrækningen.

Databeskyttelsesloven indeholder i § 8, stk. 1, supplerende bestemmelser for det offentlige behandling af oplysninger om strafbare forhold. Efter disse bestemmelser må der for den offentlige forvaltning ikke behandles oplysninger om strafbare forhold, medmindre det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver. Oplysninger om strafbare forhold må efter § 8, stk. 2, således ikke videregives. Videregivelse kan dog ske, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til videregivelsen, videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundet hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningen angår, eller videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe.

Artikel 9 i forordningen regulerer behandlingen af særlige kategorier af personoplysninger. Efter bestemmelsens stk. 1 er behandling af personoplysninger om bl.a. race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, helbredsoplysninger, seksuelle forhold og seksuel orientering forbudt. Forbuddet i stk. 1 finder efter artikel 9, stk. 2, bl.a. ikke anvendelse, hvis de i bestemmelsens litra g nævnte forhold gør sig gældende. Litra g i artikel 9, stk. 2, drejer sig om situationer, hvor behandling af personoplysninger er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af national ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.

Den foreslåede bestemmelse i § 22 a om Statsforvaltningens og den borgerlige vielsesmyndigheds mulighed for at videregive personfølsomme oplysninger om par, der ønsker at indgå et proformaægteskab, og om par, som vil indgå ægteskab uden at have lovligt ophold i Danmark skal administreres i overensstemmelse med forordningens bestemmelser om videregivelse af oplysninger. Videregivelsen kan således ske, når den pågældende part har givet samtykke hertil i overensstemmelse med artikel 7, jf. artikel 6, stk. 1, og artikel 9, stk. 2, i forordningen eller § 8, stk. 1, nr. 1, i databeskyttelsesloven. Videregivelse kan endvidere ske i overensstemmelse med artikel 6, stk. 4, jf. artikel 23, stk. 1, og artikel 9 i forordningen, og i så fald kan Statsforvaltningen og vielsesmyndigheden videregive følsomme personoplysninger, selvom den pågældende ikke har givet samtykke til videregivelsen eller har trukket et samtykke tilbage.

De oplysninger, som Statsforvaltningen efter bestemmelsen i § 22 a, stk. 1, kan videregive til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og politiet, er ikke indsamlet til brug for disse myndigheders behandling af en sag efter udlændingelovgivningen eller den strafferetlige lovgivning. De oplysninger, som den borgerlige vielsesmyndighed indsamler efter bestemmelsen i § 22 a, stk. 2, er ligeledes ikke indsamlet til brug for vielsesmyndighedens behandling af en viessag. Videregivelsen af oplysninger efter § 22 a sker således til varetagelse af andre formål end det oprindelige formål, hvortil oplysningerne blev indsamlet. Videregivelsen af disse oplysninger kan derfor kun ske, hvis den pågældende har givet samtykke hertil i overensstemmelse med artikel 7, jf. artikel 6, stk. 1, og artikel 9, stk. 2, litra a, i forordningen eller med § 8, stk. 1, nr. 1, i databeskyttelsesloven, eller hvis betingelserne i artikel 6, stk. 4, jf. artikel 23, stk. 1, og artikel 9 i forordningen er opfyldte.

De nævnte betingelser i forordningen for at videregive oplysningerne er opfyldte, da parterne som nævnt ved indgivelsen af ansøgningen om prøvelse af ægteskabsbetingelserne giver samtykke til, at der kan ske videregivelse efter § 22 a i ægteskabsloven.

Har parten trukket sit samtykke tilbage, eller vedrører oplysningerne tredjemand, er betingelserne for

videregivelse af oplysningerne opfyldte, fordi videregivelsen sker af hensyn til forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger og andre vigtige målsætninger i forbindelse med beskyttelse af generelle samfundsinteresser, navnlig reguleringen af udlændinges ophold i Danmark.

Videregivelsen af oplysninger kan resultere i en afgørelse, der er indgribende for en af de registrerede, da oplysningerne kan anvendes i forbindelse med strafforfølgning eller håndhævelse af udlændingelovgivningen. Hensynet hertil overstiger imidlertid den registreredes interesse i, at oplysningerne ikke kan videregives.

Det bemærkes, at der med forslaget i § 22 a, stk. 1, tages hensyn til den registreredes ret til at beskytte oplysninger om rent private forhold. Dette hensyn varetages ved, at videregivelsen alene kan ske, når Statsforvaltningen vurderer, at oplysningerne er nødvendige for den pågældende myndigheds varetagelse af opgaver efter udlændingelovgivningen og/eller den strafferetlige lovgivning. Som dataansvarlig efter artikel 4, nr. 7, i forordningen for de oplysninger, som videregives efter bestemmelsen, skal Statsforvaltningen således i hvert enkelt tilfælde foretage en konkret vurdering af, hvilke oplysninger der er behov for at videregive til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og/eller politiet.

Den borgerlige vielsesmyndighed skal med forslaget i § 22 a, stk. 2, foretage en konkret vurdering af, hvilke oplysninger om en afslået vielse, der er behov for at videregive til Statsforvaltningen, herunder med henblik på Statsforvaltningens videregivelse af oplysningerne til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og/eller politiet efter den foreslåede bestemmelse i § 22 a, stk. 1. Der er dog ikke behov for, at vielsesmyndigheden foretager en nærmere vurdering af videregivelsen af oplysningerne. Det skyldes, at videregivelsesbestemmelsen i § 22 a, stk. 2, har et meget snævert anvendelsesområde. Den vedrører således alene indberetning af, at en part ikke har lovligt ophold i Danmark, eller at vielsesmyndigheden har afslået at foretage en vielse under henvisning til, at der er tale om et proformaægteskab, uden at give oplysninger om begrundelsen for afslaget.

Den foreslåede bestemmelse i § 22 a medfører ikke indskrænkninger i den registreredes rettigheder efter kapitel III i forordningen, der bl.a. indeholder regler om den dataansvarliges oplysningspligt over for den registrerede og den registreredes rettigheder efter artikel 15-23 i databeskyttelsesforordningen.

Endelig bemærkes, at databeskyttelseslovgivningen finder anvendelse for videregivelse af oplysninger, der ikke er omfattede af § 22 a i ægteskabsloven, f.eks. anmeldelse til politiet af anvendelse af falske dokumenter.

Den foreslåede bestemmelse i § 22 a er begrundet i behovet for et tæt myndighedssamarbejde i indsatsen mod proformaægteskaber. Det er således hensigtsmæssigt, at Statsforvaltningen kan videregive oplysninger til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og politiet, der kan opfylde disse myndigheders behov. For så vidt angår Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration kan videregivelsen af oplysningerne endvidere være hensigtsmæssig ved disse myndigheders behandling af konkrete sager om opholdsret.

Det er endvidere vigtigt, at Statsforvaltningen modtager en underretning, når vielsesmyndigheden har afvist at foretage en vielse, fordi der er tale om et proformaægteskab i strid med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a i ægteskabsloven, eller fordi parret ikke opfylder betingelsen om lovligt ophold i Danmark efter § 11 a i ægteskabsloven. Statsforvaltningen har dels behov for oplysningerne til brug for eventuel behandling af en senere ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne fra en eller begge parter, dels kan oplysningerne indgå i Statsforvaltningens løbende arbejde med undersøgelse af proformaægteskaber og lovligt ophold.

Anerkendelse af ægteskaber indgået i udlandet er reguleret i § 22 b i ægteskabsloven. Det fremgår af § 22 b, stk. 1, at et ægteskab indgået i udlandet anerkendes, hvis ægteskabet er gyldigt i det land, hvor ægteskabet er indgået. Dette gælder dog ikke de i § 22 b, stk. 2, nævnte situationer. Efter denne bestemmelse kan der ikke ske anerkendelse, hvis parterne ikke var samtidigt til stede under vielsen, hvis en part ved vielsen ikke var fyldt 18 år, eller hvis anerkendelse af ægteskabet strider mod grundlæggende danske retsprincipper.

Efter § 22 b, stk. 3, kan der uanset stk. 2 ske anerkendelse, hvis der foreligger tvingende grunde herfor, og parterne stilles i en urimelig situation, hvis ægteskabet ikke anerkendes. Bestemmelsen i stk. 3 har et meget snævert anvendelsesområde, og der skal således anlægges en yderst restriktiv vurdering af, om bestemmelsen skal anvendes i en bestemt situation. Baggrunden for bestemmelsen er, at det ikke kan udelukkes, at der kan være tilfælde, hvor parterne stilles i en urimelig situation, hvis ægteskabet ikke anerkendes, selvom der er efter bestemmelsen i stk. 2 er meget tungtvejende grunde til ikke at anerkende ægteskabet. Er det således f.eks. på grund af en af parternes dødsfald umuligt at løse de retlige udfordringer, der opstår ved en manglende anerkendelse af ægteskabet, kan det tale for, at ægteskabet alligevel anerkendes, navnlig hvis der ved dødsfaldet opstår problemer i forhold til at fastslå faderskabet til fælles børn og til parternes gensidige arveret. Det forhold, at parterne har eller venter et fællesbarn, vil ikke alene kunne begrunde en anerkendelse af ægteskabet, og ægteskabet kan heller ikke anerkendes, alene fordi parterne har haft en langvarig tilknytning til hinanden.

Det foreslås, at der som et nyt *stk. 2, nr. 2* i § 22 b indsættes en bestemmelse om, at et ægteskab indgået i udlandet ikke anerkendes i Danmark, hvis der er bestemte grunde til at antage, at der er tale om et proformaægteskab, der blev indgået med det afgørende formål at opnå ret til ophold i Danmark, i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz.

Den foreslåede bestemmelse betyder, at såfremt der er tale om et proformaægteskab i strid med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a i ægteskabsloven, anerkendes ægteskabet ikke i Danmark.

Den myndighed, der til brug for behandlingen af en sag skal tage stilling til anerkendelse af et udenlandsk ægteskab, skal således overveje, om der kan være tale om et proformaægteskab, der havde til formål at give en ægtefælle ret til ophold i EU. Hvis der er mistanke om, at der er tale om et proformaægteskab, skal parternes forhold på vielsestidspunktet undersøges på samme måde som beskrevet i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1. Mistanke om proformaægteskab kan bygge på myndighedens tidligere kendskab til parterne og oplysninger i den sag, hvori anerkendelsen af det udenlandske ægteskab indgår.

Muligheden for at gøre undtagelse herfra efter § 22 b, stk. 3, i ægteskabsloven foreslås også at finde anvendelse for ægteskaber, der ikke anerkendes som følge af, at der er tale om et proformaægteskab i strid med den foreslåede § 8 a. Som nævnt oven for skal der anlægges en yderst restriktiv vurdering af, om bestemmelsen skal anvendes til anerkendelse af et udenlandsk proformaægteskab. Anerkendelse af et udenlandsk proformaægteskab kan kun komme på tale, hvis parterne efter indgåelsen af ægteskabet har etableret et egentligt længerevarende samliv, og der foreligger hensyn som nævnt ovenfor.

Den foreslåede § 22 b, stk. 2, nr. 2, er begrundet i, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a i ægteskabsloven foreslås, at der ikke kan indgå et proformaægteskab med henblik på at opnå ret til ophold i EU. Samtidigt foreslås det med den i lovforslagets § 1, nr. 11, foreslåede § 21, stk. 1, 2. pkt., i ægteskabsloven, at proformaægteskaber indgået i Danmark er ugyldige. Det bør derfor ikke være muligt at få anerkendt et proformaægteskab indgået i udlandet.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 3.1.2. og 3.1.3.

Til nr. 14

Det fremgår af § 22 b, stk. 4, i ægteskabsloven, at betingelsen for anerkendelse af et udenlandsk ægteskab i § 22 b, stk. 2, nr. 2, ikke gælder for EU-/EØS-borgere og disses ægtefæller.

Det foreslås, at henvisningen i § 22 b, stk. 4, ændres således, at der henvises til § 22 b, stk. 2, nr. 3.

Der er alene tale om en konsekvensrettelse som følge af, at der med lovforslagets § 1, nr. 13, foreslås indsat en ny bestemmelse som § 22 b, stk. 2, nr. 2, hvorved § 22 b, stk. 2, nr. 2, bliver § 22 b, stk. 2, nr. 3.

Til nr. 15

Det fremgår af § 58 a, stk. 1, i ægteskabsloven, at Statsforvaltningens afgørelser kan påklages til Ankestyrelsen. Dette gælder dog ikke afgørelser efter § 43, stk. 1 og 2, afgørelser om at imødekomme en anmodning efter § 43, stk. 3, og afgørelser om at afvise at behandle en sag om separation eller skilsmisse efter § 43 a, stk. 2.

Det foreslås, at det tilføjes i § 58 a, stk. 1, i ægteskabsloven, at Statsforvaltningens afgørelser efter § 13, stk. 3, i ægteskabsloven ikke kan påklages til Ankestyrelsen. Forslaget indebærer, at parterne ikke kan indbringe Statsforvaltningens afslag på at udstede prøvelsesattest for Ankestyrelsen eller anden administrativ myndighed.

Et afslag på at udstede en prøvelsesattest har ikke materiel retskraft. Statsforvaltningen skal derfor efter anmodning fra parterne i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper og god forvaltningsskik genoptage sagen, navnligt hvis der er begået sagsbehandlingsfejl, der kan have betydning for afgørelsen. Statsforvaltningen genoptager også sagen, hvis parterne fremsender oplysninger, der kan have betydning for sagen.

Hvis der reelt er tale om en ny ansøgning, afviser Statsforvaltningen at genoptage sagen. I stedet henvises parterne til at til at indgive en ny ansøgning, hvilket kræver betaling af nyt gebyr, jf. den ved lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 4, i ægteskabsloven. Det samme gælder, når Statsforvaltningen har afslået en anmodning om at udstede prøvelsesattest under henvisning til den ved lovforslagets § 1, nr. 17, foreslåede bestemmelse i § 57 f i ægteskabsloven om processuel skadevirkning.

Den foreslåede bestemmelse omfatter ikke Statsforvaltningens afslag på dispensation fra ægteskabsbetingelserne efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven samt afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Disse afgørelser kan således efter § 58 a, stk. 1, i ægteskabsloven påklages til Ankestyrelsen.

Den foreslåede bestemmelse afskærer ikke en parts adgang til at indbringe Statsforvaltningens afgørelse for domstolene efter § 63, stk. 1, i grundloven.

Bestemmelsen er begrundet i det forhold, at kommunernes afgørelse om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, og dermed afgørelse om hvorvidt der kan udstedes en prøvelsesattest, ikke kan påklages. Der er dog efter § 58 b, stk. 1, i ægteskabsloven mulighed for at klage til Ankestyrelsen over kommunens afslag på dispensation fra ægteskabsbetingelserne efter § 4, § 10, stk. 2, og § 11 a, stk. 2, i ægteskabsloven samt over afgørelser om anerkendelse af udenlandske skilsmisser til brug for prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Med den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, foreslås det, at opgaven med at prøve ægteskabsbetingelserne i visse sager varetages af Statsforvaltningen. Der bør ikke i denne forbindelse foretages ændringer af mulighederne for at påklage afgørelsen. En udvidelse ville således bl.a. medføre, at par, hvor ikke begge parter er danske eller nordiske statsborgere eller har tidsubegrænset

opholdstilladelse eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne, ville blive stillet bedre, end et par bestående af to danske statsborgere.

Til nr. 16

Det fremgår af § 58 d, stk. 1, i ægteskabsloven, at ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne skal indgives til den myndighed, som efter § 13, stk. 1, i ægteskabsloven skal prøve ægteskabsbetingelserne. Ansøgningen skal indgives ved brug af digital selvbetjening. Ansøgninger, der ikke indgives på denne måde, afvises af myndigheden.

§ 58 d, stk. 3 og 4, i ægteskabsloven regulerer mulighederne for at behandle en ansøgning, uanset at den ikke er indgivet ved brug af digital selvbetjening. Efter § 2 i bekendtgørelse nr. 1493 af 11. december 2017 om indgåelse af ægteskab skal en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, der ikke indgives digitalt, indgives på en blanket (ægteskabserklæring), der er godkendt af Ankestyrelsen.

Ved ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne skal parterne i mange sager udover selve ansøgningsblanketten også indsende forskellige bilag. Der kan stilles krav om, at dokumentet fremlægges i original sådan, at ægtheden af de enkelte bilag kan vurderes. Kravet om, at ansøgningsblanketten skal indgives digitalt, medfører således ikke, at parterne også kan indgive alle bilag til ansøgningen digitalt.

Hvis prøvelsesmyndigheden finder, at der foreligger særlige forhold, der gør, at ansøgeren ikke må forventes at kunne anvende den digitale selvbetjeningsløsning, skal prøvelsesmyndigheden efter § 58 d, stk. 3, tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening. Det er prøvelsesmyndigheden, der ud fra et konkret skøn vurderer, om der foreligger særlige forhold. Der skal i den forbindelse lægges vægt på parternes beskrivelse af egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om hjælp, ligesom prøvelsesmyndigheden ud fra en helhedsvurdering af parterne må bedømme, om de vil kunne ansøge digitalt efter modtagelse af hjælp hertil.

Særlige forhold kan endvidere bl.a. foreligge for udenlandske statsborgere med bopæl i udlandet, da disse ikke kan få NemID og dermed ikke kan underskrive ansøgningen om prøvelse af ægteskabsbetingelserne digitalt.

Det foreslås, at det i § 58 d, stk. 1, i ægteskabsloven tilføjes, at ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne også skal indgives digitalt til Statsforvaltningen som prøvelsesmyndighed efter den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven.

Der foreslås i øvrigt ingen ændring af bestemmelserne i § 58 d om indgivelse af ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne og kravene til anvendelse af digital selvbetjening.

Den foreslåede ændring er begrundet i, at det med den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven foreslås, at Statsforvaltningen er prøvelsesmyndighed i visse sager efter ægteskabsloven. Det findes, at der bør gælde de samme regler med hensyn til indgivelse og brug af digital selvbetjening for indgivelse af ansøgning til Statsforvaltningen som prøvelsesmyndighed, som der gør for indgivelse til kommunen som prøvelsesmyndighed.

Til nr. 17

Efter § 29 i forvaltningsloven må oplysninger om ansøgerens rent private forhold i sager, der rejses ved ansøgning, ikke indhentes fra andre dele af forvaltningen eller fra en anden forvaltningsmyndighed. Dette gælder dog ikke, hvis ansøgeren har givet samtykke hertil, andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i

henhold til lov eller særlige hensyn til ansøgeren eller tredjemand klart overstiger ansøgerens interesse i, at oplysningen ikke indhentes.

Efter almindelige forvaltningsretlige principper kan der i sager, der er rejst ved ansøgning, på ulovbestemt grundlag indtræde processuel skadevirkning over for den pågældende part, hvis parten ikke tilvejebringer de oplysninger, der er nødvendige for, at myndigheden kan afgøre sagen. Det er dog en forudsætning herfor, at myndigheden har præciseret, hvilke oplysninger der skal tilvejebringes, og om nødvendigt har vejledt parten om, hvordan parten kan fremskaffe oplysningerne. Den processuelle skadevirkning kan medføre, at myndigheden afslår ansøgningen under henvisning til de manglende oplysninger.

Det foreslås med § 58 f i ægteskabsloven, at Statsforvaltningen til brug for behandlingen af en sag om prøvelse af ægteskabsbetingelserne kan anmode en part om oplysninger om vedkommendes egne forhold, og at Statsforvaltningen, hvis parten undlader at give Statsforvaltningen disse oplysninger, kan træffe afgørelse på det foreliggende grundlag. Under henvisning til den foreslåede bestemmelse vil Statsforvaltningen således kunne afslå en anmodning om at udstede en prøvelsesattest, fordi parterne trods anmodning herom og inden for en rimelig frist ikke har fremlagt oplysninger, der er nødvendige for, at Statsforvaltningen kan fastslå, at parterne opfylder ægteskabsbetingelserne.

Et sådant afslag på at udstede en prøvelsesattest har ikke materiel retskraft. Hvis parterne efter afslaget fremsender de manglende oplysninger, er der imidlertid reelt tale om en ny ansøgning, hvorfor Statsforvaltningen skal henvise parterne til at indgive en ny ansøgning, hvilket kræver betaling af et nyt gebyr, jf. den ved lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 4, i ægteskabsloven.

Statsforvaltningen skal dog efter anmodning fra parterne i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper og god forvaltningsskik genoptage sagen, hvis der er begået sagsbehandlingsfejl, der kan have betydning for afgørelsen, f.eks. fordi det ikke har været klart for parterne, hvilke oplysninger Statsforvaltningen bad dem indsende. Statsforvaltningen skal også genoptage sagen, hvis fremsendelsen af oplysningerne og fremsendelsen af afslaget har krydset hinanden.

Den foreslåede bestemmelse giver Statsforvaltningen mulighed for at træffe afgørelse ud fra de oplysninger, Statsforvaltningen har modtaget, hvis et par ikke reagerer på Statsforvaltningens henvendelse om supplerende oplysninger. Dette kan f.eks. være relevant, hvis Statsforvaltningen anmoder om, at en eller begge parter fremlægger en civilstandsattest som dokumentation for opfyldelse af ægteskabsbetingelsen om at være ugifte, og parret undlader at besvare henvendelsen. Efter den foreslåede bestemmelse kan Statsforvaltningen afgøre sagen på det foreliggende grundlag og dermed afslå at udstede en prøvelsesattest, fordi parret ikke har dokumenteret, at ægteskabsbetingelsen om ugifted er opfyldt.

Det er en forudsætning for anvendelsen af processuel skadevirkning, at Statsforvaltningen har præciseret, hvilke oplysninger Statsforvaltningen har brug for, at der om nødvendigt er ydet vejledning til parten om, hvordan parten kan fremskaffe oplysningerne, og at parten er gjort opmærksom på, at Statsforvaltningen kan afgøre sagen på det foreliggende grundlag, hvis parten ikke fremsender de omhandlede oplysninger.

Statsforvaltningen må ikke stille krav til en part om at fremskaffe oplysninger, som Statsforvaltningen er nærmere til at indhente end parten. Statsforvaltningen må heller ikke stille krav til en part om at fremskaffe oplysninger, hvis det er umuligt eller meget vanskeligt for parten at fremskaffe oplysningerne.

Statsforvaltningen skal i overensstemmelse med officialmaksimen sikre, at der foreligger et fyldestgørende grundlag til at træffe afgørelse i sagen.

Den foreslåede bestemmelse medfører ikke fravigelser fra den ulovbestemte adgang efter forvaltnings-

retten til at tillægge manglende oplysninger fra en ansøger processuel skadesvirkning. Det findes dog hensigtsmæssigt, at denne mulighed fremgår udtrykkeligt af ægteskabsloven.

Til § 2

Til nr. 1

Efter udlændingelovens § 40 i, stk. 1, skal Nationalt ID-center afgive udtalelser og yde rådgivning og bistand til andre offentlige myndigheder i spørgsmål om fastlæggelse og kontrol af identiteten på udlændinge, som ønsker at indrejse i, eller som opholder sig i Danmark.

Forslaget til § 40 i, stk. 1, 1. pkt., vil indebære en udvidelse af de tilfælde, hvor Nationalt ID-center vil kunne afgive udtalelser og yde rådgivning og bistand til offentlige myndigheder. Derved vil Nationalt ID-centers rolle og funktioner ikke som hidtil være betinget af, at den udlænding, som anmodningen vedrører, ønsker at indrejse i eller tage ophold i Danmark.

Efter forslaget vil Nationalt ID-center kunne afgive udtalelser og yde rådgivning og bistand til offentlige myndigheder i forhold til spørgsmål om fastlæggelse og kontrol af identiteten på udlændinge, når dette kan have betydning for myndighedernes opgavevaretagelse.

Ved formuleringen ”når dette kan have betydning for myndighedernes opgavevaretagelse” forstås, at det på det foreliggende grundlag og ud fra en saglig vurdering må antages at være fagligt relevant at få bistand m.v. fra Nationalt ID-center. Der er således tale om en relevansbetingelse, dvs. at det ikke på forhånd kan udelukkes, at en udtalelse eller rådgivning og bistand fra Nationalt ID-center har relevans for myndighedens opgavevaretagelse.

Ved ”opgavevaretagelse” sigtes til myndighedens varetagelse af sine funktioner i bred forstand, herunder f.eks. afgørelser, faktisk forvaltningsvirksomhed, analysearbejde, undervisning m.v.

Det forudsættes som hidtil, at myndighederne omfattet af udlændingelovens § 40 i, stk. 1, ikke skal forelægge samtlige identitetspapirer for Nationalt ID-center med henblik på ægthedsvurdering, men at det alene skal ske i tvivlstilfælde, hvor det er af væsentlig betydning for en sags udfald, og hvor den forelæggende myndighed ikke selv er i stand til med tilstrækkelig sikkerhed at foretage ægthedsvurderingen.

Det forudsættes endvidere, at udlændinge- og integrationsministeren fra tidspunktet for Familieretshusets etablering ændrer bekendtgørelse nr. 1607 af 19. december 2017 om offentlige myndigheder, som Nationalt ID-center skal kunne betjene, således at også Familieretshuset omfattes af udlændingelovens § 40 i, stk. 1.

Til § 3

De foreslåede bestemmelser i § 3 vedrører lovens ikrafttræden.

Det foreslås med *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2019, dog med den undtagelse, der følger af den foreslåede bestemmelse i *stk. 2*.

Den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse i *stk. 1* indebærer, at de foreslåede ændringer af ægteskabsloven, jf. lovforslagets § 1, finder anvendelse på vielser, der foretages efter lovens ikrafttræden. Den med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a i ægteskabsloven om forbud mod indgåelse af proformaægteskab finder således også anvendelse i situationer, hvor ægteskabsbetingelserne er blevet prøvet inden lovens ikrafttræden, men hvor vielsesmyndigheden efter lovens ikrafttræden finder, at der er tale om et proformaægteskab. I så fald følger det af § 19, stk. 3, i ægteskabsloven, at vielsesmyndigheden skal afslå at foretage vielsen. Situationen kan opstå, fordi kommunen som prøvelsesmyndighed ikke inden lovens

ikrafttræden kan afslå at imødekomme en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, selvom der er tale om et proformaægteskab.

Det bemærkes, at med lovforslagets § 4, stk. 1, foreslås det, at loven ikke finder anvendelse for ansøgninger om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, som prøvelsesmyndigheden har modtaget før lovens ikrafttræden.

Det foreslås med *stk. 2*, at lovforslagets § 2 om ændring af udlændingeloven træder i kraft den 1. december 2018. Det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt er begrundet i, at det findes hensigtsmæssigt, at Nationalt ID-center allerede fra den 1. december 2018 har kompetence til at yde vejledning under etableringen og udviklingen af den kommende specialiserede enhed i Statsforvaltningen, der skal varetage opgaven med prøvelse af ægteskabsbetingelserne i visse sager med relation til udlandet efter den i lovforslagets § 1, nr. 6, foreslåede § 13, stk. 3, i ægteskabsloven.

Det foreslås endvidere af ordensmæssige hensyn med *stk. 3*, at regler fastsat i medfør af § 13, stk. 4, i ægteskabsloven, der med lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås ændret og flyttet til § 13, stk. 5, i ægteskabsloven, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler.

Til § 4

De foreslåede bestemmelser i § 4 fastsætter overgangsbestemmelser og regulerer behandlingen af sager, der er verserende på tidspunktet for lovens ikrafttrædelse.

Det foreslås med *stk. 1*, at loven ikke finder anvendelse for ansøgninger om prøvelse af ægteskabsbetingelserne, som kommunen som prøvelsesmyndighed har modtaget før lovens ikrafttræden. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3, stk. 1.

Det foreslås med *stk. 2*, at § 1, nr. 11, i lovforslaget om ugyldigheden af ægteskaber indgået i strid med den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a i ægteskabsloven, ikke finder anvendelse for ægteskaber og registrerede partnerskaber, som er indgået før lovens ikrafttræden.

Med lovforslagets § 1, nr. 11, foreslås indsat en bestemmelse i § 21, stk. 1, 2. pkt., i ægteskabsloven, hvorefter en vielse kun er gyldig, hvis den ikke strider mod den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a i ægteskabsloven om proformaægteskaber. Af retssikkerhedsmæssige hensyn bør bestemmelsen ikke finde anvendelse for ægteskaber og registrerede partnerskaber, som er indgået før lovens ikrafttræden.

Det foreslås med *stk. 3*, at § 1, nr. 13, i lovforslaget ikke finder anvendelse for ægteskaber og registrerede partnerskaber, som en dansk myndighed har anerkendt før lovens ikrafttræden.

Med lovforslagets § 1, nr. 13, foreslås en ændring af § 22 b, stk. 2, i ægteskabsloven, således at et ægteskab eller et registreret partnerskab indgået i udlandet ikke anerkendes i Danmark, hvis det ikke opfylder den i lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede § 8 a i ægteskabsloven om proformaægteskaber. Af retssikkerhedsmæssige hensyn bør bestemmelsen ikke finde anvendelse for udenlandske ægteskaber og registrerede partnerskaber, som er anerkendt af en dansk myndighed før lovens ikrafttræden.

Til § 5

De foreslåede bestemmelser i § 5 vedrører lovens territoriale anvendelsesområde.

Det foreslås i *stk. 1*, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Med *stk. 2* foreslås det, at § 1 om ændring af ægteskabsloven ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvist i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Det bemærkes,

at ægteskabsloven er sat i kraft for Grønland ved anordning nr. 307 af 14. maj 1993 om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning. Det bemærkes videre, at sagsområdet person-, familie- og arveret, der bl.a. omfatter ægteskabsloven, overgik til de færøske myndigheder pr. 29. juli 2018.

I *stk. 3* foreslås det, at § 2 om ændring af udlændingeloven ved kongelig anordning kan sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger. Det bemærkes, at udlændingeloven er sat i kraft for Færøerne ved anordning nr. 182 af 22. marts 2001 om ikrafttræden for Færøerne af udlændingeloven og for Grønland ved anordning nr. 150 af 23. februar 2001 om ikrafttræden for Grønland af udlændingeloven.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 54 af 23. januar 2018, foretages følgende
ændringer:

1. Efter § 8 indsættes:

»§ 8 a. Ægteskab må ikke indgås, hvis der er bestemte
grunde til at antage, at der er tale om et proformaægteskab
med det afgørende formål at opnå ret til ophold i Danmark,
i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er
omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samar-
bejdsområde, eller i Schweiz.«

2. I § 11 a, stk. 1, ændres »§§ 1-3 a, § 4 b, § 5, stk. 2, eller
§ 6« til: »§§ 1-3 a, 4 b eller 6« og »eller 9 i-9 n« til: », 9
i-9 n, 9 p eller 9 q«.

3. I § 11 b, 1. pkt., ændres »eller 9 i-9 n« til: », 9 i-9 n, 9 p
eller 9 q« og »§ 9, stk. 1, nr. 1, stk. 2-14 og 30« til: »§ 9, stk.
1, nr. 1, og § 9, stk. 2-6, 8-18, 34 og 35«.

4. I § 13, stk. 1, indsættes som 3. pkt.:

»1. og 2. pkt. finder ikke anvendelse, når prøvelsen foreta-
ges efter stk. 3.«

5. I § 13, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

»1. og 2. pkt. finder ikke anvendelse, når prøvelsen foreta-
ges efter stk. 3.«

6. § 13, stk. 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 3. Prøvelse af ægteskabsbetingelserne foretages af
statsforvaltningen, hvis ikke hver af parterne enten har
dansk indfødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske

§ 11 a. Ægteskab må kun indgås, når hver af parterne har
dansk indfødsret eller lovligt ophold her i landet i medfør af
udlændingelovens §§ 1-3 a, § 4 b, § 5, stk. 2, eller § 6 eller i
medfør af en opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-
9 f eller 9 i-9 n.

Stk. 2. ---

§ 11 b. I tilfælde, hvor en af parterne ikke har dansk ind-
fødsret, statsborgerskab i et af de andre nordiske lande eller
opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-9 f eller 9 i-9
n, og hvor den anden part har indfødsret, et sådant statsbor-
gerskab eller en sådan opholdstilladelse, må ægteskab ikke
indgås, uden at hver af parterne har afgivet erklæring om at
være bekendt med bestemmelserne i udlændingelovens § 9,
stk. 1, nr. 1, stk. 2-14 og 30. Det gælder dog ikke, når den
herboende enten er EU/EØS-statsborger med opholdsret ef-
ter udlændingelovens § 6, jf. § 2, stk. 4, eller er schweizisk
statsborger med opholdsret efter udlændingelovens § 6, jf. §
2, stk. 5.

§ 13. Prøvelse af ægteskabsbetingelserne foretages af
kommunalbestyrelsens formand. I kommuner med magi-
stratsstyre eller en styreform med delt administrativ ledel-
se, jf. §§ 64 og 64 a i lov om kommunernes styrelse,
kan kommunalbestyrelsen i kommunens styrelsesvedtægt
bestemme, at prøvelsen skal foretages af et magistratsmed-
lem henholdsvis en udvalgsformand.

Stk. 2. Prøvelsen foretages på det sted, hvor en af parterne
bor. Har ingen af parterne bopæl her i landet, foretages
prøvelsen på det sted, hvor en af parterne opholder sig.

Stk. 3. Ved indgivelse af en anmodning om prøvelse af
ægteskabsbetingelserne betales et gebyr på 850 kr. (2017-ni-
veau), hvis ingen af parterne har bopæl her i landet. Gebyret
reguleres en gang årligt den 1. januar med det generelle pris-

og lønindeks og afrundes til det nærmeste med ti delelige beløb i kroner.

Stk. 4. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om betaling af udgifter til oversættelse af dokumenter, der er nødvendige i forbindelse med prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Børne- og socialministeren kan endvidere fastsætte regler om betaling af udgifter ved medvirken af tolk i forbindelse med prøvelse af ægteskabsbetingelserne i tilfælde, hvor ingen af parterne har bopæl her i landet.

§ 18. ---

Stk. 2. Den myndighed, der foretager prøvelsen af ægteskabsbetingelserne, kan bemyndige en eller flere personer til på sit ansvar at foretage vielse.

Stk. 3. ---

§ 19. Vielse må ikke foretages, før en af de myndigheder, der er nævnt i § 13, stk. 1, har attesteret, at ægteskabsbetingelserne er opfyldt. Attesten har gyldighed i 4 måneder. Hvis betingelsen i § 11 a er opfyldt for et kortere tidsrum end 4 måneder, skal gyldigheden af attesten begrænses tilsvarende.

Stk. 2-3. ---

§ 21. En vielse er kun gyldig, hvis den er sket for en myndighed, der efter loven kan foretage vielser, og under iagttagelse af bestemmelsen i § 20, stk. 2, og begge parter ved vielsen var fyldt 18 år.

Stk. 2. ---

§ 22 a. Prøvelsesmyndigheden, jf. § 13, stk. 1, og den borgerlige vielsesmyndighed, jf. § 18, jf. § 13, stk. 1, skal indberette tilfælde, hvor der kan være grund til at antage, at det afgørende formål med ægteskabets indgåelse er at opnå opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 9, stk. 9, til Udlændingestyrelsen.

lande, tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark eller ret til tidsubegrænset ophold i Danmark efter EU-reglerne.

Stk. 4. Ved indgivelse af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne omfattet af stk. 3 betales et gebyr. Gebyrets størrelse fastsættes og reguleres af børne- og socialministeren. Størrelsen af gebyret fastsættes således, at det svarer til omkostningerne ved statsforvaltningens behandling af en ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne. Børne- og socialministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyret.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

7. I § 13, stk. 4, 2. pkt., der bliver stk. 5, 2. pkt., indsættes efter »her i landet«: », eller hvor prøvelsen foretages efter § 13, stk. 3«.

8. I § 18, stk. 2, indsættes efter »Den myndighed, der«: »efter § 13, stk. 1,«.

9. I § 19, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 13, stk. 1« til: »§ 13, stk. 1 og 3«.

10. I § 19, stk. 1, indsættes som 4. og 5. pkt.:

»Prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 3, skal sende attest samt relevante dokumenter, herunder dokumentation for parternes identitet, med en sikker digital postløsning til den myndighed, der efter § 15 foretager vielsen. Er det ikke muligt at anvende en sikker digital postløsning, fremsendes attest og de i 4. pkt. nævnte dokumenter med post.«

11. I § 21, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»En vielse er endvidere kun gyldig, hvis den ikke strider mod § 8 a.«

12. § 22 a affattes således:

»§ 22 a. Prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 3, kan videregive oplysninger til Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration og politiet om parter, hvis ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne er blevet afslået, fordi betingelserne i §§ 8 a eller 11 a ikke var opfyldte, eller om hvem der er foretaget indberetning efter stk. 2. Videregivelse efter 1. pkt. kan ske, når det vurderes, at oplysningerne er nødvendige for den pågældende myndigheds varetagelse af opgaver efter udlændingelovgivningen eller den strafferetlige lovgivning.

Stk. 2. Den borgerlige vielsesmyndighed efter § 18, jf. § 13, stk. 1, skal indberette tilfælde, hvor foretagelse af en vielse afslås under henvisning til §§ 8 a eller 11 a, til prøvelsesmyndigheden efter § 13, stk. 3.«

§ 22 b. ---

Stk. 2. Et ægteskab, der er indgået i udlandet, anerkendes ikke,

1) ---

2) hvis en part ved vielsen ikke var fyldt 18 år, eller

3) hvis anerkendelse af ægteskabet strider mod grundlæggende danske retsprincipper.

Stk. 3. ---

Stk. 4. Betingelsen i stk. 2, nr. 2, gælder ikke for EU-/EØS-borgere og disses ægtefæller.

§ 58 a. Statsforvaltningens afgørelser efter denne lov kan påklages til Ankestyrelsen. Dette gælder dog ikke afgørelser efter § 43, stk. 1 og 2, afgørelser om at imødekomme en anmodning efter § 43, stk. 3, og afgørelser om at afvise at behandle en sag om separation eller skilsmisse efter § 43 a, stk. 2.

Stk. 2-5. ---

§ 58 d. Ansøgning om prøvelse af ægteskabsbetingelserne skal indgives til den myndighed, som efter § 13, stk. 1, skal prøve ægteskabsbetingelserne, ved anvendelse af den digitale løsning, som myndigheden stiller til rådighed (digital selvbetjening). Ansøgninger, der ikke indgives ved digital selvbetjening, afvises af myndigheden, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 2-5. ---

§ 40 i. Nationalt ID-center afgiver udtalelser og yder rådgivning og bistand til offentlige myndigheder i forhold til spørgsmål om fastlæggelse og kontrol af identiteten på udlændinge, som ønsker at indrejse i, eller som opholder sig i Danmark. Nationalt ID-center etablerer endvidere et id-netværk.

Stk. 2-7. ---

13. I § 22 b, stk. 2, indsættes efter nr. 1 som nyt nummer:

»2) hvis der er bestemte grunde til at antage, at der er tale om et proformaægteskab, der blev indgået med det afgørende formål at opnå ret til ophold i Danmark, i et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union eller er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde eller i Schweiz,«.

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 3 og 4.

14. I § 22 b, stk. 4, ændres »stk. 2, nr. 2« til: »stk. 2, nr. 3«.

15. I § 58 a, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »afgørelser efter«: »§ 13, stk. 3, og«.

16. I § 58 d, stk. 1, 1. pkt., ændres »stk. 1« til: »stk. 1 eller 3«.

17. Efter § 58 e indsættes i *kapitel 5*:

»§ 58 f. Statsforvaltningen kan til brug for behandlingen af en sag om prøvelse af ægteskabsbetingelserne anmode en part om oplysninger om partens egne forhold. Undlader parten at give statsforvaltningen de oplysninger, der er nævnt i 1. pkt., kan der træffes afgørelse på det foreliggende grundlag.«

§ 2

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1117 af 2. oktober 2017, som ændret bl.a. ved lov nr. 1567 af 19. december 2017 og senest ved § 3 i lov nr. 743 af 8. juni 2018, foretages følgende ændring:

1. I § 40 i, stk. 1, 1. pkt., ændres »som ønsker at indrejse i, eller som opholder sig i Danmark« til: »når dette har betydning for myndighedernes opgavevaretagelse«.